

27 sal bi ser 12/03/1362`ê Rojî, salroja şehîdkirina 59 ciwanên bicerg ên Kurdistanê li bajarê Mehabadê, bi destê rejîma hov a Komara Îslamî a Îranê derbaz dibe û evîna niştîman û axa pîroz her zindî ye û dengê azadîxwazan zelaltir ji hercar digîje guh. Ligel bilindragirtina yad û bîranîna wan şehîdên sorxelat, em peymana wefadariyê jî li gel wan nû dikin.

Kongireya UNPO:

Rejîma Îranê Divê Dawî Bi Kuştina Xelkê Kurdistan û Belûçistanê Bîne

Kongireya 10`mîn a Netewên Bêdewlet (UNPO) birêve çû

Di rojên 27, 28 û 29 ê Banemera 1389`ê Rojî de, Kongireya 10`mîn a "UNPO" bi beşdariya nûnerên netewên Kurd, Belûç û Azerî ên Îranê, li hola Sena ya Îtaliyayê, birêve çû.

Partiya Demokrat a Kurdistanî Îranê, Partiya Gelê Belûçistanê û Saziya Hişyarî a Netewî ya Azerbaycana Başûr, wek nûnerên netewên Bê Dewlet beşdarî di wê Kongireyê de kirin.

Kongire ji aliyê "Marco Perduca" Senatorê Îtaliyayî yê endamê Partiya Demokrat a Îtaliya yê û çalak di warê parastina netewên bê dewlet, hat vekirin. Herweha bernameya wê kongireyê hat pêşkêş kirin û ew bername ji aliyê nûnerên Kurd û Belûç ve hat pesend kirin. Raporek kurd li vê derheqê de li ropel 4`an de.

Parlamento Ne Cihê Mirovkujan E! Faşîst

R: 2

Wezîrê Karê Derve Ê Kanadayê: Deselata Îranê Gefa Herî Mezin E Bo Ser Aştî û Ewlehiya Cîhanê

R: 2

Rûpel 2

Peyama Deftera Siyasî a
PDK...

Rûpel 3

Rojhilatê
Kurdistan
ê pêşengê
xebata
sivîl

Azad Kurdî

Rûpel 5

Pênûsa
Neteweyî

Ebdulla Hicab

Rûpel 7

Hevpeyvîn
ek Taybetî
Li Gel Birêz
Bayram
Bozyel...

Hevpeyvîn: Selîm Zencîrî

Rûpel 9

Hicab,
Parastina
Ewlehiya
Civakî
Yan ...

Ceifer Mubêşirniya

Peyama Deftera Siyasî a PDK Îranê ji bo 3'mîn Kongireya Yekêtiya Nîştimanî a Kurdistanê

Birêz Mekteba Siyasî a Yekîtiya Nîştimanî a Kurdistan!

Li gel rêz û silavan

Bi boneya lidarxistina 3'mîn Kongireya yekîtiya we, em pîrozbahiyên herî germ yên xwe ji we û ji riya we jî ji hemû beşdarên Kongrê dikin.

Rastiyek înkâr nekirî ye ku Yekîtiya Nîştimanî a Kurdistanê li asta Îraq û Kurdistanê de giranî û pêgehek taybetî heye, lewma em û hemû xelkê Kurdistanê çavniher in ku biryar û encamên Kongrê, alîkarek baş bin bo pêşdeçûna zêdetir a demokrasiyê, misoger bûna mafên rewşa û yasayî yên gelê kurd û çaksaziyên civakî li Herêma Kurdistanê de.

Em bi hewce dizanin ku bala we bo vê xala giring rakîşînin ku guhertinên Kurdistana Îraqê li vê zirûfê di hemû warekê de bandor û tesîra xwe li dever û bi taybet li hemû beşên kurdistanê de dikin, lewma li ser vê esas û bingehe, Kongireya Sêyemîn a Yekêtiyê erkek giring li stû de ye. Em wek dostek dêrîn û kevna yê we, hevî dikin ku ev Kongireya li van erkên giring de serkevî û bersivderê çavniherîyan be.

Partiya Demokrat a Kurdistana Îranê Deftera Siyasî

30.05.2010'a Zayînî (09.03.1389'ê Rojî)

Washington Post: Tirkîye ji HAMASê jî metirsîdartir e!

Di Rojnama Emerîkî a Washington Post'ê de gotarek balkêş çîh girtiye. Nivîskar David Ignatius di gotara xwe de dibêje îsraîl bi êrîşa keştiya alîkarîyê diyar kiriye ku "Tirkîye dijminek ji HAMASê metirsîdartir e". Nivîskar di nivîsa xwe de dibêje: "Îsraîl bi xurtbûna xwe ya leşkerî dixwaze rîskan bigire û ev

gengeşî û alozî jî çend salên dawî de zêde bûye û sedema wê jî guhertina stratejîk ya Rojhelata Navîn e".

Di nivîsê de "Tirkîye şîrîkêkî stratejîk û herêmî bû ji bo Îsraîlê, lê niha jî Tirkîye li dijî hejmoniya Îsraîlê meydan dixwîne." David Ignatius di berdewama nivîsa xwe de wiha dibêje: "Hukûmet şaşî dikin lê gava bi aqil bin dikarin ji wan şaşîyan ders bigirin." David Ignatius li DAVOSê 'moderatör'ê civîna Erdoğan û Pirêz bû.

Beşdariya Heyetek PDK Îranê li rê û resma destpêkirina 3'mîn Kongireya Yekêtiya Nîştimanî a Kurdistanê

Roja Sêşemî, 01.06.2010 (11.03.1389)an, Yekêtiya Nîştimanî a Kurdistanê li 35'mîn salvegera avabûna xwe de, 3'mîn Kongireya xwe bi beşdariya hejmarek berbiçav ji nûnerên hêzên siyasî yên biyanî, erebî, Îraqî û Kurdistanî li bajarê Solêmaniyê lidar xist.

Li ser gazî û deweta fermî a Yekêtiya Nîştimanî a Kurdistanê, şandek ji rêveberiya Partiya Demokrat a Kurdistana Îranê pêkhatî ji birêzan Mistefa Hicrî, Sekreterê Giştî yê Partiyê û Mihemed Sahibî, berpirsiyarê biroya nûneratiya Partiyê li Solêmaniyê, beşdarî li Kongireyê de kirin û peyama pîrozbahiya Deftera Siyasî a Hizbê bi vê boneyê ve pêşkêş kirin.

Wezîrê Karê Derve Ê Kanadayê:

Deslata Îranê Gefa Herî Mezin E Bo Ser Aştî û Ewlehiya Cîhanê

Wezîrê Karê Derve Ê Kanadayê, rejîma Îranê wek hikûmetekê binav kir ku dikare gefan li ewlehiya cîhanê

bike.

Li gorî nûçegihaniya fermî a Kanadayê, Wezîrê Karê Derve yê Kanadayê, Larns Kanîn ragihandiye ku rejîma Îslamî a Îranê bi binpêkirina biryarên civaka cîhanî li dor bernamaya xwe a navîkî, gefekî mezin e bo ser hebûna Îsraîlê.

Navbirî tevî vê yekê ku berevanîkirina ji xwe li hemberî her êrîşekî terorîstî de wek mafekî rewşa Êsraîlê da zanîn, di hemem demê de jî got ku Kanada mil bi milê Êsraîlê ji bo xebata dijberî terorîzmê dê alîkariya Îsraîlê bike.

Larns Kanîn ragihand ku Kanada û Êsraîlê berjewendiyên hevpar bi hev re hene û hevlendê hevûdin in.

Parlamento Ne Cihê Mirovkujan E! Faşîst

Hejmarek ji Parlemerên Ewropayê, roja 01.06.2010'an li avahiya Parlamentoyê li Brukselê de bi hilgirtina wêneyên Nidayê di destê xwe de

nerazîbûna xwe li hemberî bangkirina Wezîrê Karê Derve Ê Îranê, Menûçêhr Mutekî eşkere kirin.

Nûnerên parlamentoyê tevî protestokirina tepeseriyên hovane ên xelkê nerazî, bi qêrîna dirûşmên wek "Parlamento ne cihê bikujan e", û "Nûnerê rejîma faşîst", seba amadebûna Wezîrê Karê Derve Ê Îranê nerazîbûna xwe eşkere kirin.

Nûnerêkî parlamentoyê, Mutekî şibande Hitler, ku bi hatina wî, Parlamentoyê giraniya xwe ji dest da.

Li derweyî avahiya Parlamentoyê de jî gelek ji Îraniyan civînekî nerazîbûnê lidarxistibûn û bi dijî Mutekî dirûşm didan.

Rojhilatê Kurdistanê Pêşengê Xebata Sivîl

Azad Kurdî

Girev û mangirtinên giştî yê nerazîbûna sivîl û aştîxwazane li bajarên Rojhilatê Kurdistanê di deh salên borî de bala

hemû azadîxwaz, çalakvan û saziyên mafê mirovan û alîgirên xebata demokratîk û sivîl li Îran û Rojhilata Navîn û heta asta navnetewî jî ber bi aliyê xwe kişandiye.

Di salên borî de li dehan hilkevî û boneyên taybet de gelê Kurd li Rojhilatê Kurdistanê çalakiyên cuda yê sivîl û aştîxwazane lidarxistine û bi vê rêyê nerazîbûna xwe bi awayekî demokratîk nîşan daye. Sedema sereke jî ew e ku di sistemeke îdeolojîk û dîktatorî wek Komara Îslamî ya Îranê de, rêya herî baş a xebat û berxwedan li hemberî desthilatê xebata sivîl û nerazîbûnên giştî yê medenî û aştîxwazane ye. Ji ber ku nîrx û bedelên wê xebatê kêmtir in, lewra gelê Kurd û partî û saziyên siyasî û civakî li Rojhilatê Kurdistanê wek rêbazeke nû û bibandor a xebatê dihesibînin.

Di 31 salên borî de bersiva hemû meş, çalakî û xwepêşandaneke sivîl û nerazîbûnên giştî yê xelkê ji aliyê Komara Îslamî bi girtin, îşkence, girtîgeh, darvekirin û... rûbirû bûye. Lê dema çalakiyên sivîl û aştîxwazane giştî û berfireh bin, radeya serkutkirinê tê xwar û dezgeh û sazî û çekdarên hikûmetê jî nikarin beramberî vîn û îrada demokrasîxwazî û mafxwazî ya gelên Îranê bisekine.

Di vê derbarê de Kurdistanê karnameyêke rengîn û serkevtî heye. Ji ber ku Kurd û Kurdistanê Îranê herdem pêşeng û çepera çalakiyên sivîl û siyasî bûye, loma niha xebat û çalakiyên sivîl bi vî awayî bersiv didin û wek destkevtê demokratîk proseya yekgirtin û yekîtiya netewa Kurd bihêztir dike.

Herçiqas heta niha grevên giştî yê nerazîbûnê bi awayekî sistematîk li Rojhilatê Kurdistanê nehatine cîhkirin, lê azmûna 10 salên borî ya lidarxistina çalakiyên sivîl ên nerazîbûnê car bi car ew şewazê ji xebatê pêşde biriyê. Heta niha çalakiyên sivîl ên giştî li bajarên Rojhilatê Kurdistanê li ser daxwaz û bangewaza partî û saziyên siyasî û sivîl hatine li darxistin.

Derket holê ku car bi car pêşketin di vî warî de ê dibin. Mînaka berçav di vê derbarê de greva giştî ya bajarên Rojhilatê Kurdistanê li çend salên borî di salvegera terorkirina rêberê navdar yê Kurd Dr. Ebdulrehman Qasimlo û hevalên wî bû ku bi destê dîplomatên Komara Îslamî li sala 1989an hatin şehîdkirin. Xelkê bajarên Kurdistanê bo şermazkirina Komara Îslamî ya Îranê derheq terorkirina Dr. Qasimlo û hevalên wî di salên borî de çalakiyên cuda lidarxistine. Lê çalakiya sala borî bi wê hilkevî jî hemû salên berê berfirehtir û berçavtir hat meşandin.

Lê greva giştî ya bajarên Rojhilatê Kurdistanê li pey darvekirina 5 girtiyên siyasî li Îranê di roja 9'ê Gulana 2010'an de, ku 4 jê Kurd bûn, xebata sivîl a Kurdan ber bi pêvajoyeke nû bir. Gelek sedem li pişt çalakiya 13ê Gulanê li bajarên Rojhilatê Kurdistanê bûn; li yê herî giring ew in:

Hişyariya gelê Kurd û sernetewandin li hemberî zilm û zordariya Komara Îslamî û hest bi berpirsariyê kirina gel di hilkevî û pirsên çarenivîssaz de.

Bûyera darvekirina 4 girtiyên siyasî yê Kurd û ew kiriyara dijî mirovane ya rayedarên Komara Îslamî wijdana hemû azadîxwazên Kurd hejand, loma mangirtina giştî û daxistina dikan û bazaran û neçûn bo ser îdare, xwendineg û cihên karkirinê dijkiyara herî kêr ya gel bû ku hat nîşandan.

Çalakî hem ji aliyê rojnamevan û çalakvanên siyasî û sivîl li hundirê Rojhilatê Kurdistanê û hem ji aliyê hemû partiyên siyasî yê Kurd bihev re hat organîzekirin. Yekdengî û yekhelwêstiya partiyên siyasî di vê hilkevî de bo cara

yekemîn gelek berçav bû. Bi vê gava yekgirtî û hevahengkirî derket holê ku bi yekîti û hevxebatî û yekhelwêstiya partiyên siyasî û gel dikare destkevt û serkevtinên ji wêya mezintir jî bîn tomarkin.

Greva giştî ya 13ê Gulanê li bajarên Rojhilatê Kurdistanê di dem û rewşekê de hat lidarxistin ku li rojên berî û piştî darvekirina Ferzad Kemanger, Ferhad Wekîlî, Şîrîn Elem Hûlî, Elî heyderiyar û Mehdi Îslamiyan hemû bajar û bajarokên Kurdistanê Îranê hatibûn mîltarîzekirin. Hezaran çekdar û hêzên taybet bo pêşgirtina nerazîbûn û xwenîşandana şandibûn Kurdistanê. Hêzên ewlekarî û leşkerî yê Komara Îslamî gef ji dikandar û xelkê dikirin daku tevî grevê nebin, lê hewlên wan hemû bê encam bûn. Giring bû ku di rewşeke wiha de gelê Kurd wiha bi wêrek û netirsane mangirtina giştî rêve birin.

Mangirtina giştî ya 13ê Gulana 2010'an ne çalakiya dawî dibe, azmûnên çend salên borî derxist holê ku roj li pey rojê çalakiyên sivîl li Rojhilatê Kurdistanê berfireh dibin. Ji ber mekanîzmên serkut û qirkirinê ji aliyê Komara Îslamî ew rêya herî baş a xebatê ye.

Di 31 salên borî de Kurdistan herdem pêşengê xebata siyasî û azadîxwaziyê bûye, niha di xebata sivîl û aştîxwazane de jî Kurd li asta Îranê bûne pêşeng. Lê hê rêyek dirêj li pêşberî gelê Kurd li Rojhilatê Kurdistanê û partiyên siyasî, saziyên sivîl û çalakvanên siyasî û sivîl heye da ku standardên xebata sivîl û aştîxwazane bîn meşandin. Divê xalên lawaz ên azmûnên berê bîn bihêzkirin û xalên bihêz jî werin xurtîtkirin. Eve jî erkê hemû aliyekê ye.

Rapora Yekemîn Roja Karê Kongireya Netewe û Gelên Bê Dewlet (UNPO)

Dehemîn Kongireya asayî a rêxistina netewe û gelên bê dewlet "UNPO", roja 27'ê meha Gulanê bi beşdariya hejmareke zaf

ji nûnerên wan rêxistinên ku li vê dizgeha navnetewî de nûneratiya gelê xwe dikin, li avahiya Senaya Îtalyayê de birêve çû. PDKÎ, Partiya Gelê Belûçistan û Saziya Hişyariya Netewî a Azerbaycana Başûr, ji aliyê gelên Kurd, Belûç û Azerbaycanê ve di vê Kongireyê de beşdarî kirin. Ew Kongireya ku Sê rojan dewam kir, ji aliyê Senator "Marco Perduca" ve hate vekirin. Piştî rojeva vê civînê ji aliyê beşdarbûyan ve ku ji her pênc parzemînan cîhanê ve hatibûn, hat pesendkirin û ji mêhvanên beşdar daxwaz hate kirin ku mesajên xwe pêşkeş bikin.

Di vê beşê de senator "Ramponi" ji aliyê Komîteya Parastina Senaya Îtalyayê ve bas ji giringiya xebata sazî û rêxistinên endam li UNPO'ê de ji bo parastina aştiya cîhanî û pêşvebirina pêvajoya demokrasiyê li welatên cur bi cur de kir.

Piştî xatûna "Emma bonino", Cihgira Serokê Senaya Îtalya, di axavtina xwe de giringî da vê kirîza siyasî û aboriya ku niha berbirûyê Yekîtiya Ewropayê bûye û ew pirs girê da bi rolê rêxirawên ser bi UNPO'ê li pêşvebirina demokrasiyê de. Bi baweriya navbirî qewareyên siyasî û netewî berdewam li halê guherînê de ne, û nebûna serweriya netewî di cîhana îro de, nayê wateya bidawîhatina pêvajoya pêkhatina qewareyên siyasî û netewî yên nû. Li beşeke din ya mesaja mêhvanên kongireyê de, Senator "Pietro Marcenaro" Serokê Komîteya Mafê Mirovan ya Senaya Îtalyayê bas ji mîkanîzma navnetewî ji bo parastina mafê mirovan û hewcehiya bikaranîna rêbaza herî êmin ji bo parastin û pêşvebirina mafên mirov di hemû herêmên cîhanê de kir.

Piştî vê "Ledum Mitee" Serokê UNPO'ê, Sekreterê Giştî "Marco Busdachin" û Desteya Serokatiya Kongreyê rapora kar û çalakiyên xwe pêşkeş kirin, ku piştî gotûbêjêke têr û teji û hinek têdîtînan hate pesendkirin.

Li beşa bas û gotûbêjên li ser pirsên girdedayî bi rewşa siyasî ya netewe û gelên endam li UNPO'ê de rewşa siyasî a herêman kete ber bas û nîqaşê. Di vê beşê de parek berçav ji heyetên beşdar, mijarên

xwe xwendin û têde bas ji rewşa welat û gelê xwe kirin. Nûnerê PDKÎ, rêzdar Ebdula Hicab li vê beşê de li ser rewşa Kurdistana Îranê û arîşeyên bingehîn ên neteweya Kurd li Rojhilata Kurdistanê axaftinek kir û bala beşdarên û senatorên Îtalyayê ên mêhvan di Kongireyê de bo aliyê pirsê Kurd rakîşand.

Pirsê bidarvekirina xebatkaranê Kurd di wan rojên dawiyê de, bi taybetî keça şoreşvan ya Kurd bi navê Şîrîn, îdama Belûçan û herweha qedera 17 çalakên siyasî ku hukmê bidarvekirinê bi ser wan de hatiye sepandin, ji basên navbirî bûn. Herweha tepeserî û bînpêkariyên mafê mirovan bi giştî, mîlîtarîzekirina Kurdistanê, avakirina torên terorîstî li welatên derdorê, bombebarankirina sînorên Başûr û Rojhilata Kurdistanê ji aliyê rejîma Îslamiya Îranê ve ji mijarên din bûn ku hatine baskirin.

Di beşeke din ya vê civînê de nûnerên Belûç û Azeriyên jî bas ji rewşa giştî ya herêmên xwe û pirsên pêwendîdar bi mafê kêmaniyan li Îranê de kirin.

Rapora karê duyemîn roja karê kongreya UNPO'ê

Li duyemîn roja karê Kongireyê de ku destpêkê li avahiya Senaya Îtalyayê de birêve çû û piştî li avahiya navendî ya Partiya Radîkal a durîkirin ji tundûtîjiyê de karê xwe berdewam kir. Di vê beşê de rapora malî ya sala 2008 û 2009 ji aliyê berpirsyarê beşa malî ya UNPO'ê senator "Marco Perduca" ve hate xwandin. Rapora Sekreterê Giştî jî li ser kar û xebatên wan du salên dawî ji aliyê "Marco Busdachin" ve hate xwandin û piştî hate pesendkirin.

Li vê beşê de nûnerên Kurd û Belûç, bi awayekî çalak beşdarî kirin û biryarnameyêke hevpar dane kongreyê, ku bi hevdengiya beşdarên, wek yek ji biryarnameya Kongireyê, hate pesendkirin û weke belgenameya hevpar ya Kongireyê dê bihête bilavkirin. Herweha bi piştevaniya endamên Kurd û Belûç li UNPO'ê li biryarnemeyekî giştî ya kongireyê de ku tenê 5 biryarên sereke bi xwe ve digre, pirsê bidarvekirin, mîlîtarîzekirina wan herêmên ku akinciyên wan netewên bê dewlet in, û êrişê çekdarî ya dewletan cih girt û wek du xalên sereke ên biryara dawiyê ya kongireya 10'mîn a UNPO'ê hate pesendkirin.

Li dawiya karên wê rojê ên Kongireyê de Serokê nû, Cihgirê Serok û endamê Desteya Serokatiyê hatine hilbijartin. Ji bo serokatiya kongireyê "Ngawang Chopel" nûnerê "Dalay Lama" li Jinêv û nûnerê Tebet'ê li UNPO'ê de û ji bo Cihgiriya Serok jî, "Lana Agrba", nûnera Komara Abxaziya li

UNPO'ê de hatine hilbijartin.

Biryarnameya UNPO'ê derheq rewşa gelên Kurd û Belûç li Îranê de

Bi berçavgirtina vê rastiyê ku Îran welatekî pîrnetewî ye, lê tu neteweyekê di wî welatî de derfeta bikaranîna ziman, kultur û nirxên netewî bi awayê fermî nînin.

Bi berçavgirtina vê rastiyê ku piraniya bidarvekirinên siyasî yên Îranê, li Kurdistan û Belûçistanê de birêve diçin, em wan kiryarên dijî mirovî protesto dikin.

Em vê zilma ku li gelên Kurd, Belûç, Turk, Ereb, Turkmen û neteweyên din têne kirin, bi tundî şermazar dikin.

Em mîlîtarîzekirina Herêmên Kurdistan, Belûçistan, herêmên Erebî ên Îranê û bombebaran kirina sînorên herêma Kurdistanê û danîna dîwarên bilind ji bo cuda kirina Belûçên li ser sînorê Îran û Pakistanê protesto dikin.

Em wek Kongireya Dehemîn a UNPO'ê daxwaz dikin ku:

Rejîma Îranê herî zû bidarvekirina girtiyên Kurd û Belûç û girtiyên din yên siyasî û girtiyên ku derheq azadiya raderbirînê hatine girtin, bidawî bîne. Herweha dawiyê bi kuştina xelkê sivil li Kurdistan û Belûçistanê jî bîne.

Rayedarên Îranê mîlîtarîzekirina Kurdistan, Belûçistan û herêmên Erebî bidawî bîne û bombebaran de verên sînorê Îran û Iraqê rabigre.

Rayedarên Îranê pêdaçûnê bi ser siyasetên xwe derheq rewşa pîr xirap a mafê mirovan li wan herêmên baskirî de bikin û mafên bingehîn ên gelên Îranê bi fermî nas bikin.

Deselatdarên Îranê herî zû gişt girtiyên siyasî û girtiyên doza raya azad, serbest berdin.

Rejîma Îrabê herî zû gişt îşkenceyan li ser girtiyan hilgire û derfeta pêkanîna dadgehên serbixwe, adîlane û yasayî bide girtiyan û mafê hebûna parêzerên serbixwe ji wan bi fermî nas bike.

RONÎ

Quncikek ji bo şiroveya bûyer û babetan ji xwendevanên "Agirî" re

Ebdulla Hicab

Pênûsa Neteweyî

Di kongireya 7. ya Navenda PENA Kurd (Navenda Kurdî ya Hevgirtina Cîhanî ya Nivîskarên), ku di rojên navbera 21-23 ê Gulanê li bajarê Kunigswinter li Alman birêve çû, gelek li ser têgehên; "Nivîskar û berpirsayeriya neteweyî", "pênûsa bi berpirsayerî", "pênûsa azad" û "ziman û wêjeya neteweyî" bas hate kirin. Di kongireya ku her 3 salan carekê tê li dar xistin, lê ji ber sedemên teknîkî ve carê pitir ji salekê piştî dema asayî pêk hat, nivîskar, wergêr, helbestvan û rojnamevanên Kurd li hemû beşên Kurdistanê û ji diaspora Kurdî beşdar bûn. Şaxên Kurdistanê yên her çar komîteyên PENa Navneteweyî; Komîteya Nivîskarên di Zîndanên de, Komîteya Nivîskarên ji bo Aştiyê, Komîteya Jinên Nivîskar û komîteya mafên Ziman û Wergerandinê rewşa nivîs u pênûsa Kurdî û nivîskarên Kurd li hemû beşên Kurdistanê anî rojevê û naveroka siyasiye Kongireya PENê da xuya kirin.

Gelo hebûna saziyên neteweyî yên hevşeweya PENa Kurd û biryarên ku saziyek weha bide, heya ku dikare li ser rewşa ziman û edebiyatê, wêje û pênûsa neteweyî karîger be? Ji wê bi der niqasên di navbera nivîskarên de li ser babetên "Nivîskar û berpirsayeriya neteweyî", "pênûsa bi berpirsayerî", "pênûsa azad" û "ziman û wêjeya neteweyî" çiqas karîgerî li ser nasnameya hevbeş u şikil girtina nirx û pîvanên hevbeş neteweyî heye? û ya dawî û her ew qas jî girîng, gelo nivîskarên Kurd bi çi awayî dikarin bi riya pênûsa xwe bibin balyozê nasnameya Kurdî û dengê gelê xwe di asta cîhanî de.

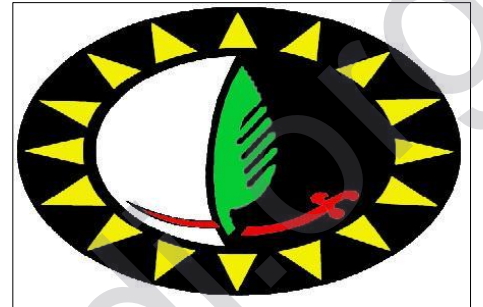
Ziman kilîda bi hev re girêdana neteweyekê ye. Nivîskarên xwedî berpirsayerî dikarin bi pênûsa xwe hê zêdetir wê bi hev re girêdanê xurt bikin. Ji ber ku xurtbûna edebiyata neteweyî di heman demê de piştîwaniya herî xurte ji bo tevgera siyasî. Di rewşa siyasiye îro ya Kurdistanê de, bi nebûna sistema hevbeş perwerdeya neteweyî û nebûna navendek biryardanê di warê ziman û edebiyatê de, hebûna saziyek weke PENê dikare rola wê sistema biryardanê bilîze. û ji ber ku PEN saziyek derweyî îdeolojiyek taybet an rêbaza siyasiye yek

partiya taybete, pîvanên ku di saziyek weke PENê de cîh digrin û bi wê riyê ve jî di nava nivîskarên û civakê de belav dibin dikarin bibin bingeha nirxên yekgirtî û gulvedna kultûra neteweyî ya hevbeş.

Weke hemû civakên xwedî zimanê hevbeş perwerde û nivîsandinê, civaka Kurdistanê jî pêwîstî bi pîvan û çarçoveyan ji bo edebiyat û nivîsê heye. Ji bo me yê Kurd bêy hebûna sistemê neteweyî ji bo gulvedan û bi pêşxistina ziman û nivîsa neteweyî li gor projeyek hevgirtî, pîvan û nirxên hevbeş tenê bi riya nivîs û xuliqandina berhemên edebî ve pêk tên. Lewma rola nivîskarên xwedî berpirsayerî, hem di vebûn û pêşveçûna hizra civakê de û hem jî di diyarî kirina çarçoveyan ji bo wê yekê bingehîn e. Karîgeriya nivîskarên berpirs li ser civak û pêvajoyên rewşenbîrî di civakê de û bi wê re jî girêdayî li ser têkoşîna neteweyî, ji ya partiyên siyasî û heya ji ya hêza herî dînamîke tevgera Kurd dikare kêmîr nebe. Dema nivîskar û rewşenbîrên neteweyekê bi yek biryarê û bi yek helwêsta hevgirtî ji gel û nasnameya xwe xwedî derdikevin, ew yek piştgirîya herî xurt ji bo tevgera siyasî û doza neteweyî ye.

Îro bi saya vebûna dergêhên cuda û kanalên zêdeyê pêwendî girtinê, derfetek mezin ketiye destê her kesê ku bixwaze wan kanalên ji bo pêşve birina armancên xwe bi kar bîne. Eger bi tenê malperên Înternetê û çawaniya bikaranîna wan li ber çav bigrin, em dibînin ku heya çî radeyekê ev derfet bi qenc û xirab tên bikaranîn. Di nava malperên Kurdî de, dengên di xizmeta tevgera neteweyî de pir in, lê pênûsa derweyî berpirsayeriya neteweyî jî diyare. Dezgehek xwedî bandore weke PENê û hevgirtina nivîskarên Kurdistanî yên xwedî soza neteweyî ku ji pênûs, netewe û nirxên nivîsandinê re girêdayîne dikare di wê barê ve jî xwedî karîgerî be. Ev nayê wê manayê ku nivîskarê xwedî berpirsayerî û girêdayî bi nirxên netewa xwe ve, tenê ev nivîskar e ku di nava PENa Kurd de cî digre. Lê PEN navendeke ku dikare rê û rêbazên nivîsandinê danê û sinûrê bikaranîna pênûsê di xizmeta berjewendiyên neteweyî de diyarî bike.

PEN her weha navenda pênûsa azad û bingeha bipêş xistina ziman û wêjeya

neteweyî ye. Dema pitir ji 100 nivîskarên Kurd li hemû beşên Kurdistanê bi awayek sistematîk û berdewam bi hev re li ser wêje, edebiyat û rewşa ziman û nasnameya Kurd di têkiliyê de ne, bêguman encama wan têkiliyan bi xwe karek hêja ye ku dikeve xizmeta bi pêş xistina wêjeya neteweyî.

Xebata PENa Kurd di asta navneteweyî de jî alîkarek xurt ji bo tevgera siyasiye Kurd li her çar beşên Kurdistanê. Ji ber ku di hemû mijarên pêwendîdar bi rewşa siyasiye Kurdistanê de, PEN xwedî helwêste û li ser wê bingehê PENa Navneteweyî jî dike xwedî helwêst. Dema nivîskarên Kurd deriyê navenda pênûsa cîhanî vedikin û bi nivîskarên bi nav û denge yên cîhanê re rûdinên, bêguman mijara serkeye basê, qedexeya li ser zimanê Kurdî û zext û zora li ser rojnamevan, nivîskar û rewşenbîrên Kurd e ku ji ber doza xwe ya neteweyî bi girtin û kuştinê re rû bi rû ne.

Di encama têkoşîna nivîskarên Kurd di nava PENa navneteweyî de bû ku wê saziyê biryar da komîteyên taybet ji bo Nivîskarên di Zîndanên de û Nivîskarên ji bo Aştiyê pêk bîne. Her du komîteyan heya niha li ser hemû bînpêkirinên mafên mirovan li Kurdistanê helwêstên cidî girtine û di asta cîhanî de bala siyasetvan û rewşenbîran kêşaye ser doza Kurd û rewşa netewa me.

Lê saziya PENa Kurd ji bo ku bikare hê pitir di asta cîhanî û navxweyî de berpirsayeriya xwe ya neteweyî bi cî bîne, pêwîstî bi tevî bûna hê zêdetir nivîskar, rojnamevan, şair û xwedî berhemên kurdînivîs heye. Her çiqas ew sazî di hundirê xwe de xurt û bihêz be, ewqas di asta cîhanî de zêdetir dikare destkevtan bi dest bixe. Xurt kirina PENa Kurd, xurt kirina pênûsa xwedî berpirsayeriya neteweyî ye.

Amerîka Di Hewla Çêkirina Binkeya Esmanî Li Nêzik Sînorên Îranê De Ye

Nûçegihaniya "Bilumbirg"ê, ji pirojeya Amerîka bo bihêzkirina paygeha esmaniya wî welatî li Başûrê Rojavayê Efxanistanê da zanîn ku navberê 20 km bi Sînorên Îranê heye. Tê zanîn binkeya esmanî ya "Şîndend" ji bajarê Bîrcend a Xurasana Başûr nîzik e.

Nûçegihaniya "Bilumbirg" da zanîn ku ew pirojeya Amerîkayê Komara Îslamî hêrs û gumana wê ku Rojava li hewla zex û givaşan ji riya hêza leşkerî li dijî wane, bihêz bike. Lê berpîrsên leşkerî yên Amerîka dibêjên ev binkeya tenê bo parastina çalakiyên leşkerî yên Amerîkayê di Efxanistanê de ye.

Lê ew bernamaya Pintagonê hevdeme ligel hevkarîyên Amerîkayê bo bi hêzkirina sistêmên dijî mûşekî li Îsraîl û welatên hevgerî di Xelîc Farsê de.

Şirketên Ku Di Parazît û Filtir Kirinê De Hevkariya Rejîma Îranê Dikin, Dê Bihên Tehrîmkirin

بازار قوانین جمهوری اسلامی ایران و دستور مقامات قضایی
دسترسی به این سایت مجاز نمی باشد.

Gelaleya nû ya Kongireya Amerîkayê li ser bîngeha erkdarî û berpîrsatiya peymankarên Pintagonê li dor birêve nebirina tîcareta qedexe tevî rejîma Îranê hat pejirandin. Komîtêya hêzên çekdar ên Senaya Amerîkayê jî ev galale pejirand.

Pinil Sina li nîrxandina galaleya xerxa berevaniya sala 2011'ê, biryar da ku dewlet raporek 6 mehî li ser çalakiyên bazirganî li warê nîft, gaz û Pitroşîmiya Îranê de bide. Wê Komîtê herwiha da zanîn rapora 6 mehiya salê dibe: Şirketên ku bi hewlên hikûmeta Îranê ji bo filtir kirina Internêtetê, bo tevîhevkirina peywendiyên telefonên destî, manîturîng çalakiyên onlaynê û parazît li ser pêlên radyoyên navnetewî di Îranê de hevkarîyê dikin, li xwe de cih bide.

Rojev

Îsraîl, Tirkîye û Îran

Selîm Zencîrî

Êrîşa hêzên Îsraîlê bo ser karwanê gemiyên alfkariyên mirovî bo Xezeyê li roja Duşemî, 31' Gulana 2010'an de bûye rojeya siyasî a cîhanê û li medya û ragihandinan de dengvedan û rengvedanek

mezin pêk anîye. Herweha helwest, mehkûmiyet, şermazariyên navnetewî û aloziyên nû di pêwendiyên welatên deverê û bi taybet Tirkîye bi Îsraîlê re li pey xwe re anî. Her 6 Gemî ku sê ji wan barî û sê yên din jî neferber bûn, roja yekşemiyê ji Qibrîsê ve ber bi Xezeyê ve birê ketin ku ji aliyê rêxistina Îslamî ya tirk bi navê weqfa hevkarîyên mirovî "Insanî Yardim Weqfî", û girûpên alfgirê Felestîne bi dirûşma "Xezeyê azad bikin" hatibû rêxistin, û nêzikî 700 kes ji çalakên mafên mirov, rojnamevan û alfgirên Felestîniyan ji 40 welatên cîhanê weke Endonîzî, Malîzî, Tirkîye û welatên din yên Îslamî li xwe de cih dabûn ku li avên azad (behra Medîteranê) de tûşî pevcûnê bi komandoyên Îsraîlî re hatin û hejmarek ji wan ku piranî tirk û li gemiya tirk a bi navê Marmare de bûn, hatin kuştin û yên din jî hatin girtin.

Dewleta Îslamiya Tirkîyê ji dema ku li YE'ê de ji ber şert û mercên ve yekîtîyê ku çareserîya pîrsa kurd yek ji wan bû nehat wergirtin, bera xwe da welatên erebî û cîran bona wê ku bikare rêberîya deverê bigre dest. Ji hêla din ve jî aboriya xwe ji riya welatên Îsamî ve bihêz bike, çunku Tirkîye niha xwediyê aboriyek herî geş li nav cîranan de ye, dixwaze ji Îranê puanên malî yên zaf bistîne û derfirotna kalayên xwe bi Sûriya û Îraqê û welatên Îsamî jî zêde bike. Lewma hikûmeta Tirkîyê ji riya ve tevgera bi nav xêrxwaz armançek din jî şopand û xwast bal û raya giştî ya cîhanê bo hisara li ser Xezeyê rakişîne.

Lê Îsraîlê jî berê destê wan xwendibû û zû ragihand ku nahêle karwanê wan Keştiyan bê lêgerîn û kuntîrol bigihîjin Xezeyê û ger karwan li ser şikandina hisara li ser Xezeyê pêdagir be, dê pêşîya wan bigrin. Çunku Îsraîl ji sala 2006'an ve, (anku piştî serketina Hemasê li hilbijartinan de) Xeze xistiye bin tehrîm û dorpêçên deryayî û erdî, bi ve armançê ku Hemasê pê lawaz û jar bike, pêşîya qaçaxa silah û teqemenîyan bo Hemasê bigre û herweha ji riya givaşan ve Gilad Şalît, leşkerê Îsraîlî ku 4 sale li êxsîriya Hemasê de ye, bide serbest berdan. Lê di ve navberê de tenê xelkê Xezê dihatin çewsandin û ketibûne bin barê hisaran û li navbera Çekoç û Sîndanê wate Hemas û Îsraîlê de, nîrx û buhayên tawan, tundrewî û serhişkiyên wan didan.

Ew êrîşa Îsraîlê li ve zirûfa hasas a deverê û aloziyên li dîplomasiya wî welatî de, alfkar bû bo gosgerî û perawêz xistina siyasî û dîplomatîk ya wî welatî di qada navnetewî de, û dikare encamên xirab û pir zarar yên siyasî ji bo Îsraîlê li pey xwe re bîne. Çunku midehek e ku Îsraîl ji hêla navnetewî ve li dor berfireh kirina şehrek û gundên cihûyan ketiye bin zext û givaşan (heta ji hêla niziktîrîn hevalbendê xwe anku Amerîkayê ve) Niha jî ew êrîş dikare têkiliyên Îsraîlê bi heval û hevalbandan re têk bide. Çunku bi vî karî, givaşên li ser xwe xurttir kirin û li hember de jî enî û bereya tundrewên mîna Hemas û Komara Îslamî a Îranê bihêztir û yekgîtiyê kir. Çunku niha ev bi baştirîn metod mîfaha siyasî, teblîxatî û propagandayî ji ve bûyerê li dijî Îsraîlê dikin.

Li ve navberê de, Tirkîyê qazanc kir û bi ve gava binav xêrxwazane li nav cîhana ereb û bi taybet neyarên Îsraîlê de pêgeha xwe bihêztir kir û li pêşbirkê û kirîza siyasî li du salên borî li navbera xwe û Îsraîlê de biserket. Bi ve çendê jî em dibînin her du hevalên duh, îro bûne dijminê hev û pêwendiyên 62 salî yên xwe zirav kirine û kirîzên dîplomatîk û siyasî li nava xwe de gihandine xirabtirîn rewşê. Pêwendiyên ku yekem

derbe li sala 2008'ê, piştî êrîşa Îsraîlê bo ser Xezeyê xwar û sarbûnek eşkere kete nava wan de. Bi taybet Erdoxan li rûniştina Davosê de ji Şîmon Pirês hêrs bû û kiriyarê Îsraîlê li dijî xelkê Xezeyê mehkûm kir.

Ji hêla din ve jî çend sal bû ku Dewleta Misrê hevdem li gel Îsraîlê, deriyê Refehê bi ser xelkê Xezê de girtibû û hisar xistibû ser Vê deverê, û serbarê zext û givaşên raya giştî ya Ereb û rexneyên tund yên wan û nawendên îslamî û tundrew ji Misrê, lê dîsan amade nebû ku wî deriyê bi rûyê Xezê de veke. Lê ew êrîşa Îsraîlê, bi awayek otomatîkî, dewleta Misrê serbarê berpîrsiyar bûn li hember peyma Usloyê, neçar kir ku dawî bi hisara xwe û girtina derî bîne. Xincî wê jî, mehkûmiyet û givaşên rojava, bi taybet endamên Şewra Ewlekar bo ser Îsraîlê li dor rakirina tehrîm û hisran jî li pey xwe re anî. Yûnanê jî manovra xwe bi Îsraîlê re paşde xist. Herweha xebatên Amerîkayê jî li dor pîrosesa aştiyê bêencam û paşde xist. Ku ev serketina jî bi listikvaniya Tirkîyê misoger bû û Tirkîya kire bi qehremanê Ereban. Eve jî li halekê de ye ku baca ku Tirkîye ji bo Filistinîyan dide, li hemberî nîrxdayîna Îranê li 30 salên borî de pir hindik e. Li dirûşmdayîn û jîholêrakirina Îsraîlê û înkara Holokastê de eva Ehmedînijad e ku qehreman û navdengê cîhanî heye, lê li serxistina siyaseta Derve, li nav deverê û qazancên aborî de eva Tirkîya û Erdoxan in ku navdeng bidestxistin û alaya wan li nav welatên Erebi û tundrewan de hat hildayîn. Anku xincî zirarên malî û canî û jîdestdana hitbar û nîfûza xwe di nava xelkê Îranê de, Komara Îslamî pêgeha Îranê jî li asta navnetewî de lawaztir, givaşên siyasî zêdetir û kirîzên dîplomatîk jî xurttir kirin û bi wan gefan û bernamaya navikî a xwe, Îran weke gefek mezin bo ser aşî û tenahiya cîhanê da nîşandan û karek kir ku cîhan bi hestiyarî ve bi Îranê re tevbigere.

Lê Tirkîyê ku tu car dirûşma jîholêrakirina Îsraîlê neqîrandîye û heya niha jî pêre li têkiliyê de bûye, çawan li listikên siyasî û aborî de xwe pêş dixîne. Bi wateyek din, têtçû (hezîne) û bacek ku Komara Îslamî ji ber piştewanîkirin ji tundrewan û haydana wan bo tund û tûjî û dijberîya bi Îsraîlê re bi ser xelkê Xezê de seband, serbarê sermeketî û bêencamiyê, bedbextî û rojreşiyek zêdetir kire nisîbê wan. Lê renga take qazanca ku xincî sûtîstifadeya siyasî û piropagandayê bo Komara Îslamî hebe, ew e ku bihêvî ye ji riya mifahstandin ji ve kirîzê ve, pêvajoya givaşên li ser xwe li dor pîrsa navikî li Şewra Ewlekar de bi arasteya Îsraîlê ve pal bide heya midehek din xwe ji biryar û cezayên xurt rizgar bike û ve yekîtîya cîhanî li dijî xwe têk bide.

Lê eva jî raste ku li asta naxweyî de, tu ferqekî wan nine û li dor çîrmisandin, tepeserî û hovîtiya derheq gelê kurd û gelên din li xelkê hêla pir tirajîdêk de dimeşin. Niha jî rabûne ser piyan û rondikên Timsahî ji bo filistinîyan dirijînin, qey tu dibêji bi xwe ne wisan in û ji bir kirine ku çawan hovane ew gelê belengaz serkut dikin û her roj sîngê ciwanên kurd bi nîşange digrin û cinayet û tawanên nû li karnamaya tejjî zilm û trajîdî yên xwe de tomar dikin, lê ka ew wîdanên hişyar, ka nawendên berpîrsiyar, ka helwesta Şewra Ewlekar û super hêzên çewaşekar, ka parêzerên azadî û azadîxwazên dilbirîndar, ka dirûşm û şermazariyên watedar, ka nerazibûnên girseyî û ... lê hema qey cîhan kerr, kor û lal e.

Hevpeyvînek Taybetî Li Gel Birêz Bayram Bozyl, Serokê HAK-PAR'ê

Hevpeyvîn: Selîm Zencîrî

wendevanên Hêja!

X Ya ku li jêr de dikeve ber çavên we hêjayan, deqa hevpeyvîna me bi

birêz Bayram Bozyl, Serokê Partiya Maf û Azadiyan (HAK-PAR) li Tirkîyê de ye. Rojeya siyasî a Tirkîyê, guhertinên li wî welatî, piroseya Vebûna Demokratîk, pîrsa kurd û mijarên têkildar bi wî welatî çarçoveya hevpeyvîna me pêk tînin. Birêz Bozyl bi hûrî bal kişand ser van mijaran û bi zelalî raya xwe û partiya xwe li dor van anî ziman. Li yekemîn pîrsira me de ku gelo piştî wan hürde guhertinan, Paketa AK Partiyê û Reformên Destûrî, niha pîrsa kurd li çi nuqteyê de ye û ber bi çi arasteyê dîmeşe? Wiha bersiv da.

Bele weke hûn dizanin û raya giştî jî dizane dewleta tirk li ser esas û bîngeha înkara gelê kurd hat avakirin û ew siyaseta, 80 – 90 sal e ku didome. Lê di vê navberê de dunya guheriye, civata Tirkîyê hatiye guherîn, şert û mercên navxweyî û derveyî hatin guherîn û Tirkîya êdî tîgîştîye ku nikare siyaseta sedsala derbasbûyî bidomîne. Ew siyaseta înkara û zulm û zorî û Teklîyê tîk çû, ji ber wê yekê Tirkîya neçar ma ku di encama guhertinên cihanî û navxweyî de guhertinan çê bike ber bi reforman ve gavan bawêje. Lewma sala borî partiya deselatdar ya AKP'ê reformek bi navê "Vebûna kurd" destpêkir û paşan navê wê bi "Vebûna Demokratîk" guherandin. Ew jî tiştê baş bû, her çend bi derengî be jî, paketa Destûrî, TRT 6, îtirafa Serok Wezîr û SerokKomar bi pîrsa kurd weke pîrsa sereke ku divêt were safî kirin, herweha pêwendiyên bi Herêma Kurdistanê û dixwazin balyozxaneya xwe li başûr vekin, ew giştî encamên prosesa nû in.

Lê herçiqas ku paket hinekê tengê, em qebûl dikin çunku pîrs li esla xwe tewahiya destûrê ye ku berhema kûdetaya 1980 ya artêşê ye û ne meşrû û ne jî li gor yasayên navnetewî ye. Lewre daxwaz gelê kurd û heta demokratên tirk jî eve ku destûr were guhertin ku li gor norm û yasayên navnetewî û daxwaziyan civata Tirkîyê û li ser wekheviya kurd û tirk were amade kirin, lê niha Tirkîyê jî wê yekê re neamade ye, lewma AKP di çerçovek teng de ew paket amade kir.

Lê li esla xwe de baweriya me eve ku di vê pîrosesê de faktora eslî û girîng, pîrsa kurd e û bi vê paketê jî pîrsa kurd nahê safî kirin, lê hin mecal û derfet çê dibin ji bo gavên baştir li pêşerojê de. Ji ber ku li paketê de guhertina Dadgehê ku hêzek statûkparêz e û guhertin jê derbas nabin heye û hikûmet li hewildanan de ye ku destê dadwariyê û Arteşê kurt bike. Bi giştî tevî kêmasiyan tiştê pozetîf e û divêt kurd piştgiriya wê bikin.

Lê kurdan anku Partiya beşdar li Parlemantoyê de (BDP) destek nedan reforman. Çima?

Belê mixabin! em pir xemgîn bûn, desteknedan û helwesat wan erênî nebû û xizmeta pêvajoyê nekir. Tevî rexne û nêrînen xwe, ew bi îrada xwe tevnegeriyan û bi mesaj û gotina Qendîl û Îmraliyê rabûn û çûn pêş. Lê xwezîya wan hevalên me jî li Parlemantoyê de tevî rexne û kêmasiyan piştgirî bikirana, lê bi baweriya me gelê kurd dê bi başî pêşwaziya jî referandomê bikin.

Dixwazim pîrsiyarekê bikim û bi zelalî jî bersiva wê bibihîzim. Gelo li rastî de ferqek li navbera AKP'ê û partiyan din yê şoven de bi nisbet pîrsa kurd heye yan heman dîtin û nerîna wan heye lê bi rûçîkek îroyîn

û serdemiyane û xapîner?

Bersiva ne hêsan e. AK partî ne demokrat e, xwediyê kevnepoyîyek demokratîk nîne, li eslê xwe de partiyek guhertinxwaz nîne, lê şert û merc ew neçar kirine ku xwe biguherîne. Em dibînin ku dewleta millîtarîst tenê zulm ji kurdan nekiriye, ji gelên din û girûpên din yê opîzîsyonê, sosyalîst, çep û îslamiyan jî kiriye. Partiyên îslamî jî hatine girtin, Serokwezîrê niha, berê li zîndanê de bû, du salan berî niha jî dixwastin vê partiya dabixin,

herweha pîlana kûdetayê jî li dijî darêtibûn ku li ser kar hildin û li şûna wê de hikûmetek şoven cihgir bikin. Lewma wan dijberî û nakokîyan, AK partî neçar kirin ku dest bide guhertinan û ger neke, dê bi xwe jî tede biçê. Ji ber wê yekê em her tiştê AKP'ê reş û sipî nabînin û bi wî awayî jî mêze nakin. Niha piratîka AKP'ê heye ku kêrî me tê û divêt em piştgiriya bikin, lê yê din û kêmasî jî hene ku divêt em rexne bikin. Divêt siyaseta me rastîn û li xizmeta berjewendiyên kurd de be. Vir de dixwazim bêjim ku AK partî ji bo Tirkîyê jî fersendek e. Ji ber ku cara yekemîn e partiyek sereke û xurt a Tirkîyê dixwaze hin gavan bawêje û ger pîrsa kurd jî safî neke û ne bi dilê me jî be, lê nû ye û dîsan baş e. Ji ber ku em weke kurd bi xwe divêt pîrsa xwe safî bikin, xwediyê pîrsê em in, divêt em derkevin qada xebat û siyaseta û giraniya xwe derxin holê û zext bidin ser hikûmet û hêzên din ji ku wê meselê safî bikin.

Pîrsiyarek vir de tê pêş ku hevdem li gel bas kirin jî reform û vebûnê, operasyon û şer û topbaran jî berdemaw in. Ew dufaqtiya AKP û Hikûmetê bo çiyê?

Belê pîrsa AKP'ê ew e ku îtiraf dikin ku ew hikûmet in, lê ne îqtidar in. Tirkîyê de gelek hêz hene ku tevî AK partiya de siyasetek din dimeşînin, wek Artêş û şovenîst ku dixwazin pîrose tîk biçê. Lewma jî her fersendekê de dixwazin hikûmetê bixin nava acizî û tengasiyê û nîşan bidin ku ew pîroses encamên pozetîf dernaxe holê. Lewma jî aliyek pîrosesa Vebûnê dimeşîne û daxwaza safîkirinê jî dike, ji aliyê dinê jî zarokan digre ku niha bi hezaran girtî ne, siyaseta medaran digre, operasyonan jî dimeşîne, lê ew ne nîşana siyasetek rêk û pêk e, ew dudil e, lihevhatî nîne ewa jî xisosiaytek AK partiya ye ku demokrat nîne. Ji hêla din wê jî hêzên şoven hene ku astengî li pêşiya wê û neçar bi hin karan dikin. Bi giştî du gavan pêşve dajo û yekê jî paşde dibe.

Li ser madeya 8 a Destûra Bîngehîn ku Tirkîya kiriyê bi goristana Partiyên siyasî, xincî wê ku BDP' deng jê re neda, li heman demê de jî nûnerên Ak partiya jî ger hemûyan deng bidabana, dikarin vê madeyê ser bixin ku gefek mezin li ser partiya wan bi xwe ye jî. Çima deng jêre nedan?

Belê AKP jî yekpare û yekdest nîne, çend serî ne, hêzên şoven hene û gelek ji wan nedemokrat in, lewma madeya 8'an jî ji bo hêzên şoven pir girîng bû û wan hêzan bi hevkarîya Ergenekonê destê xwe dirêjî wan endamên AK partiya de kirin û nehiştin ew yekdem bin û deng jêre bidin. Ew pîroblem li nav partiya wan de jî heye û bi xwe jî dizanin ku partiya wan li siyaseta de yekreng, yekdem û bibiryar nînin. Nejadpereset, oldar û demokrat hene û Erdoğan jî bi vê hindê dixwaze balansê biparêze û siyaseta xwe bimeşîne.

Paket derbasî referandomê bû, helwesta we li referandomê de wê çî be?

Em hertim dibejin ku ew guhertina nû tiştê

baş e, him ji bo kurdan û him jî ji Tirkîyê re. Em piştgiriya wê dikin. Lê ne eva ku her gav başin weke girtina zarokan, girtina siyaseta medaran û operasyonên dijî PKK, evana nebaş in. Lê bi giştî em baş dibînin û gavên baş, emê destek bidinê. Helwesta me eve ku referandom were qebûl kirin, lê hertim daxwaza me ya esasî eve ku bi tewahî destûrek nû bo Tirkîyê were saz kirin. Me bi xwe jî perspektîv û delarasiyonek amade kir û pêşkêşî wan kir.

Pêşwaziya wan ji perspektîv û pêşniyazên wê?

Ew jî li vê bawerê de ne ku divêt destûrek nû bê amade kirin û AKP' jî dixwaze û amadeyiya wê jî kiribûn. Lê piştî ku hewil hat dayîn AKP bihê daxistin, ew hinek paşde kişiya û dibêjin niha parlemanto ji bo wan guhertinan nemosaid û ne amade ye. Lê eva gava yekemîn e û piştî hilbijartinê dixwazin destûrek nû pêşkêşî bikin

EW guhertina ku wê dawiyê li Partiya CHP'ê de li encama kirzên navxweyî yê wê de çê bûye û niha rêveberiyek nû hene! Gelo bi raya we ew rêveberiya nû çî tesîrek dê li ser pîrsa kurd bi nêrînek berevajî caran anku bi awayek pozetîf hebe yan na?

Serokê berê kesatiyek gelek şoven û navdar bû. Qenaeta min ew e ku rêveberiya nû ji ya berê xirabtir nabe, ya berê herî xirab bû. Lê carê nediyare ka dê çî bikin. Îhtimal heye ku ew guhertinê li çînan û Tirkîyê jî tesîrê li CHP'ê jî bikin. Renge endamên wê jî zext bikin ku ew jî xwe biguherîne, lê carê ne zelal e ku dê siyaseta nû bimeşînin yan na. Bi raya min tu hêz û dezgehek li Tirkîyê nikare pêşiya guhertinê bigre û li encam de dê guhertin çê bibin û ew yan dê tesîfîyê bibin, yan jî dê neçar bimînin xwe biguherînin. Bo CHP'ê jî ez bi hêvî me ku dê li demek dirêj de guhertin çê bibin lê ne îro...

Hûn wek Partiyên legal û yasayî yê kurd li Tirkîyê di gaveke dîrokî de bona yekxistina mala kurd çend caran bi armanca pilatformek hevbeş li hev civiyan. Encam û pêşketinên wê?

Belê em hertim dibêjin ku yekîtiya kurdan gelek xalek girîng û stratejîk e ji bo rizgariya kurdan. Em bo wê yekê tim li hewildanê de ne ku yekîtiyek pêk were. Piştî reformên ku li Tirkîyê de diqewimin, me jî got ku li Tirkîyê de guhertin çê dibin û hikûmet jî li nav hewildanê de ye, lê navçavê hewildanê jî pîrsa kurd e. Lewma divêt kurd helwestek hevbeş pêk bînin bi navê bere yan her navek din. Bi vê çendê jî yekîtiyê pêk bînin û daxwazên kurdan bînin ba hev û pêşkêşî raya giştî bikin. Ji ber ku kurd aktorê herî sereke û girîng in li guhertina Tirkîyê de, kurd gelek azadîxwaz, guhertinxwaz û demokrat in û ger piştgirî û beşdariya kurdan nebe, pîroses sernakeve. Ji ber ku hem pîrs pîrsa me ye, hem jî divêt kurd li serî de doza guhertin, azadî, demokrasî û mafê mirov bikin û ji bo wê yekê jî divêt em derkevin qada siyaseta.

Encamên dilxweşker li vê derheqê de hene yan na?

Bele diyalog berdewam e. Daxwaz ew bû ku li serî de em sê partî bin, paşan hemû rêxistinên kuradî û kesatî û siyasetyanên kurd bînin ba hev û komcivînekê bikin û daxwazên kurdan yê netewî û hevbeş diyar bikin û ew hewildan berdewame û millet jî zext dike û ez hêvîdarim ku dê serbîkeve.

Birêz Bayram, birêz Mesûd Barzanî bo yekemîn car weke Serokê Herêma Kurdistanê bi fermî bo Tirkîyê hat vexwendin. Hûn pêwendiyên wan û bi taybet wê serdana birêz Barzanî çawan dibîrxînin?

Bi raya min tiştê baş e. Tirkîyê çavan li hundir înkara kurdan dikir, li derve û parçeyên din jî înkara kurdan dikir, heqaret û bêhurmetî bi serokên kurdan dikirin û siyaseta xwe bi navê xeta sor îlan dikirin. Bi wê wateyê ku kurdan nas nakin, mafên wan jî qebûl nakin û ger jî destê wan jî bê dê jinav bibin. Siroştî ye ew siyaseta tîk çû, dijberiya kurdan tîk çû, û çawan li hundir dixwaze çareser bike li derve jî dixwaze xwe biguherîne û pêwendiyên xwe bi başûr baş bike. Ew pêşwaziya ji kek Mesûd jî parçeyek ji vê siyaseta, êdî dizane ku bi dijberî nikare rolekê li herêmê bilîzin. Lewma dixwazin siyasetek lihevhatî û demî bilîzin, serdana Barzanî jî divê li vê çaravê de bê nixandî û hêvîdarim encamên pozetîv hebin. Diyakog her tim baştir e. Çunku Tirkîye çiqas pêwendiya bi kurdan re xurt bike, meşrûyeta doza kurd zêdetir dibe, naskirina doza kurd zêdetir dibe û tesîra pîrsa kurd û tevgera kurd zêde dibe. Ew siyaseta îtirafa bi gelê kurd e, îtirafa mafê kurdan e. Lewma em pozetîv dibînin û dixwazin ku pêşde here.

Lê hin hevalên me nerehet dibin biguman in ku li wan pêwendiyên kurdên bakûr xisar bibînin. Lê başe çima serdana birêz Barzanî û pêwendiyên wan dê zirar bide bakûr? Em bawer in ku tu car birêz Barzanî li her qadî û hevdîtînan bi serokên tirk re tu tawîzan nade li ser kurdên başûr yan bakûr, yan siyasetek nerast bimeşîne. Li vê derheqê de dilê me rehet e û em geşbîn in.

Niha rojva siyasî ya Tirkîyê û cîhanê bi giştî li ser bûyera Keştiyan Tirkîyê û pevçûna wan bi hêzên Îsraîlî ve mijûl e. Armanca Tirkîyê jî şandina wan Gemiyên alîkariyê çibû?

Em dizanin ku hikûmeta nû dixwaze siyasetek pîrafî bimeşîne. Ji aliyekê bi Amerîka, ji aliyê dinê bi Îsraîlê, Ewropîyan û hêz û welatên Îslamî û erebî re pêwendiyên pêş bixin û bi wan mesajên ve piştgirîya raya giştî bo aliyê xwe rakîşin, yan piştgirîya wan bistînin. Gemî tenê bi însiyatîva hikûmetê neçûn, yanî hêzên sivîl û derveyî hikûmetê jî hebûn. Sirûştî ye ku dixwazin piştgirî û sempatiya hêzên Felestînî jî bidest bixin. Li vê meselê de du tişt hene ku divê mirov jî bîr neke. Yekem ew tundiya Îsraîlê ne dichî debû û em mehkûm û şermezar dikin, çunku divê li pîrsên wisa de diyalog û metodên aştîyane bikar bînin. Ya din jî divê mirov teverê Tirkîyê jî deşîfre bike û ku li derbasbûyî de bi metodên hovane li hember kurdan de sekiniye. Lewma Tirkîye bi xwe jî li vê meselê de bi pîrensîpî nine û bi mirovayeti jî tevnagere.

Niha em dibînin ku Hikûmeta Tirkîyê zêde bera xwe dide welat û hêzên Îslamî yê deverê. Gelo qazanca Tirkîyê li rex welatên Îslamî de ye yan paldan bi rojava?

Bi raya min dijî hev ninin, dewletek dikare bi hemûyan re pêwendî danê, lê divê qibleya Tirkîyê demokrasi be, li gor Tirkîyê jî demokrasi rojava ye, ewropa ye. YE'ê pirojeyek gelek girîng e bo Tirkîyê, heta rojava Tirkîyê ji aliyê vê pirojê ve hatiye dagirtin, lê siyaseta tenê bi ser pîrensîpan nameşe, her wekî piragmatîsm jî xalek girîng li siyaseta de. AK partî jî wisa siyaseta

dimeşîne, ez her du pêwendiyên dijî hev nabînin. Helbet ger li nav balans û bi pîrensîp weremeşandin tu pîroblem nine. Lê AK partî gelo li vê meselê de çiqas bi pîrensîp dimeşe, nediya e. Aliyekê wê ye demokrat û guhertinxwaz û aliyek din ye Îslamî jî heye, ji ber wê yekê dixwazin her du aliyên bi hev re bimeşînin.

Çawan dibe ku Tirkîye li Felestînê de aştîxwaz be, lê li hundirê xwe û bo xelkê xwe şerxwaz û rojane cinayet û tawanên hovane bide meşandin?

Diyare ew cihê rexne ye û bi salan e ku ew cinayeta dimeşîne û em dustandardî, bêpîrensîpî û helwesta wan ya xirab rexne dikin. Tirkîye ji bo 150 hezar tirkên Qibrîsê federasiyone dixwaze, lê gava basa pîrsa kurdên bakûr tê kirin, heta bi mafê kesane û mafê çandî jî razî nabe. Ji bo tirkên Bolxarîstanê li nava hewildanan de ye û qîre qîr û dengê xwe bilind dike, lê li

pîrsa 20 milyon kurdan de dikewe bêdengiyê û wisan riftar dike ku tiştê tune ye û realîteya wê nine. Lewma eynî tişt, bo Felestînê hate rojevê, helbet divê mirov li her dera cîhanê de mafê mirov biparêze, lê divê berî her tiştî li ber deriyê xwe û li nav mala xwe de wan tiştan biparêze.

Yanî bi gotina pêşyan, derziyê li nav çavên xelkê de dibîne lê şujînê li çavên xwe de nabîne

Belê heman tişt, temam bicî ye. Tirkîye di vê meselê de yanî dustandardiyê de meşhûr û navdar e. Lê ev helwesta nedirost ji aliyê raya giştî ve tê dîtin em hêvî dar in Tirkîya tiştên ku bo Felestîyan, Qibrîsiyan, Bolxariyan dixwaze, ji bo kurdan jî bixwaze û berî her tiştî li nav xwe de cî be cî bike û bibe nimûneyek baş bo Felestîn, Qibrîs û Bolxariyayê.

Niha em dibînin ku pêwendiyên her du dostên duh û dujminên îro li xirabtirîn asta xwe de ye, ew dê çawan bikarin xwe ji wê kirîz û astengiyê rizgar bikin?

Îsraîlî dostê herî nêzîk û mezin ye Amerîkayê ye, Tirkîya jî endamê Nato û dostê Amerîka ye. Ez ne bawerim ku kirîza pêwendiyên wan kurttir bibe, her hal de jî hinek siyaseta rojane dimeşînin. Ji aliyekê ve pêwendiyên xwe yê leşkerî û teknîkî pîre xurt dike, ji hêla din ve jî li ber raya giştî de mesajên din yê rexnegirane û tund dide. Yanî du rûyên dewletan hene. Yek ku raya giştî dibîne, yan din jî ku em nabînin û li nava pêwendî berjewendiyên de cî bi cî dibin.

Ew bûyera han çiqas dikare tesîrê li aştîya Rohhilata Navîn û bi taybet li navbera Felestîn û Îsraîlê de bike?

Bêşik her du welat girîng in û renga aloziyên wan encamên negatîv li ser pîrosesa Rohhilata Navîn hebin. Lê pîrsa Îranê jî heye, ya Îraqê heye, yanî tenê ew faktor pêvajoya deverê diyarî nake. Ew tenê faktorek e, yanî niha de mirov nikare tiştê konkirêt bêje.

Kek Bayram bi raya we Tirkîye karî di wê listika siyasî de serketî be û zêdetirîn

zîraren siyasî û dîplomasi li Îsraîlê bixê û bi wê çendê jî pêgeha xwe di nav deverê de bihêztir bike. Ewa jî di halekê de ye ku em dibînin di rûyekî de Îran xwe bi xemxor, dilsoj û berevankarê gelê Felestînê dizane û 30 sal e bi piştvanîyên madî, manewî û locistîkî, bi hemû awayekê jî bo wan bac dide, lê Tirkîyê bi wê Hezîna kêm lê siyasîyane karî di wê listîkê de ser bikeve û li hember de jî Îranê bi wê siyaseta xwe kariye zêdetir xwe goşegir û li asta Cîhanê de xwe tenêtir bike?

Dibe em qebûl bikin ku dewleta Tirkîyê xwedî kevneşopeke dûr û dirêj e, li ser mîrasa Osmanîyan hatiye avakirin, heta em dikarin bêjin li ser mîrasa Bîzansîyan hatiye avakirin. Dewleta Tirkîyê di warê siyaseta de xwediyê tecrobeyek dewlemend e û peywendiya wan û Yekîtiya Ewropayê heye û ewa jî avantajê jî bo Tirkîyê, bala wan kişand û roja didûyan, Tirkîyê Koneya Ewlekariyê civand, cara yekemîn jî rîya hêzên Ewropayê ve reaksiyoneke bilind nişan da, behreke fireh li hember Îsraîlê de ava kir. Ji ber wê yekê jî mirov dibe rola Tirkîyê bibîne û Tirkîye roleke berfireh diîze di wê pêvajoyê de, lê ne serkevtî ye. Tirkîye bi wê tenê ser nakeve, Jiber ku pîrsên navxweyî nasnama dewleta Tirk nişan didin, di mesela Îsraîlê de dikarin puan wergirin û serkevin, lê bi giştî dinya jî dewleta Tirk dinase û nikarin raya giştî bixapînin.

Di xwenîşandek li Yonanê ya endamên Hizbullahê ku Îran mezintirîn piştvanê wan e, lê alaya Tirkîyê hilgirtibûn

Belê wisan dixuye Tirkîye ew kirîz bi başî bikar anîye lê tenê bi wan, siyaseta dûr û dirêj nayê meşandin, dinya tenê bi wê yekê mijûl nine. Meselên din û babetên din jî hene û babetên Tirkîyê bi xwe jî hene, mesela Artêşê, nakokiyên navxweyî yê dewleta Tirkîyê, nakokiyên dewletê û Kurdan û tenê tav bi peywendiyên Tirkîye û Îsraîlê re hilnaye.

Keko ew helwesta yekgirtî û yekdeng, ew wijdanên hişyar li asta navnetewî de li derheq wê bûyerê, çima li ser cinayetên ku rojane li ser gelê Kurd ji aliyê Îran û Tirkîyê ve tên meşandin, nahên dîtin û Cîhan li hember wê yekê de kerr e û çavên wan jî kor in. çima?

Min got, di xwenîşandan û reaksiyonan de, rola pêşkêşariya Tirkîyê gelek girîng e. Îro dewleta Tirkîyê ligel îmkânên xwe ên navxweyî û navnetewî bikar anî, sefer ber kir jî bo pêkanîna vê reaksiyonê. Mixabin Kurd xwediyê wan tune ku wê meselê bînin rojva dinyayê û xwedî lê derkevin. Em bêjin bala raya giştî bîkîşin di wê meselê de derfet, îmkân, ragihandin gelek girîng in, lê Kurdan ew tu ninin. Di eslê xwe de ew zulm û zora ku li Kurdan dibe, di dinyayê de li tu kesê nabe. Hûn dibînin ku wexta dewlet, îmkânat tunebe yan jî berjewendiya hêzên navtewletî di wê meselê de tunebe, weke we got dinya kerr dimîne, lê derheqê meselek siviktir de, hûn piropagandan bikin û logoyan çê bikin, hûn dikarin raya giştî û dinyayê mijûl bikin, yanî dinyam, dunyaya xwedî hêzan e yanî dengê wan derdikeve.

Kek Bayram di dawiyê de eger we gotinek taybet hebe keremkin?

Belê carek din jî gelek sipas dikim ji bo we ji bo pêşwaziya wê bernamê, ez ji dil û can serkevtinê dixwazim we re. Ez silav û hestên piştgirîyê xwe pêşkêşî Kurdên Îranê dikim û ji wê raperîna dawî re serkevtinê dixwazim, hêvîdar im ew serhildan berdewam û zindî be. Herweha em dibe wê serkevtina Kurdistanê Îraqê jî ya xwe bibînin û wek canê xwe biparêzin. Ji bo Tirkîyê jî tevî astengî û zehmetiyan, lê ez hêvîdar im ku azadî û rizgariya milletê Kurd ne dûr e, nîziktire ji duh, ez wan hestan carek din silavên xwe pêşkêşî we dikim.

Hicab, Parastina Ewlehiya Civakî Yan Desthilata Siyasî?

Ceifer Mubeşirniya

Her sal di destpêka werza germê li Îranê de, bisek demkî dihat kirin ku ew bas di gotinekê de ji aliyê "îmam cûme"

pêşnimêjan ve li menberên mizgevtan yan tirîbûnên ragihandina siyasetên Komara Îslamî ve di nimêjên inê de dihat pêşkêş kirin û piştê jî dibû biryar li ser hêzên ewlehiyê û jinên xelkê dibûn armanca batûm û potînen wan.

Eşkere ye ku ew basê han tiştê nîve xencî pîrsa hicaba bi zorî a jinan ku hersal weke gefek ji jinan tê kirin. Pirsek ku birastî heya niha jî desthilatdarên Komara Îslamî eyan nekirine ku çî ji jinan dixwazin.

Îsal jî weke hersal ew bas hat kirin, lê bi awayek taybetî. Ew basê han hem gelek zû dest pêkir, hem jî bi awayek berfireh bûye bisek girîng û mirov dikare bêje bûye rojê siyasî a Îranê û karbidestên Komara Îslamî bi taybetî li niwêjên inê de.

Ewa di halekê de ye ku ew basê han di kakila xwe de bi tu awayekê pirsek civakî nîve û belkî pîlanek din a siyasî ye, li hember gefek mîcid a li ser siyaset û desthilata Komara Îslamî a Îran.

Siroştî ye ku di hemû cîhanê de bi taybetî bi pêşketina teknolojiyê û ji hev nizîkbûna civakên cuda cuda ên cîhana îro de, gotinek yan kiriyarek berevajî pêvajoya hizir, jiyana û pêşketinê bihê kirin, ahenga jiyana xelkê tevlihev dike û astengê dixê ser rîya meşa asayî a jiyane.

Civaka Îranê jî bi pêkhatiya hemû netewan, mafê jiyane asayî û îroyîn heye, ku jiyana wan jî bi gotinên bêkêr û berevajî ji meşa asayî ya xwe der diçe.

Vca mirov ji gotinên Ayetulla Sedîqî di peywendî li gel pîrsa hicab û erdehê de ku bi gotina wî ewlehiya erde di demanên jinê de ye, cîhan ji bêeqliya xwe haydar kir, yan jî gotinên Natiq Nûrî, siyasetvan û kevne melayê wefadare Komara Îslamî û hin ji

melayên din ên desthilatdar di Îranê de ku gerek jin ji tûka ser heya tiliyên dest û pêyan di çadir û xêliyên reş de bihên nixavtin, yan jî biryarên hêzên ewlehiyê piştî gef girtin, îşkence, tecawizên cînsî, kuştin, îdam û bi her awayek tepeseriya jinan, bi neçarî hicab bi ser wan sepanandin û piştê hêcetêk din ji wan re tune bû, vêca ji wan kopalbidestan re hat fermandayîn ku her keç û jinek weke mankenan bi rê de here, dê bihê destbiserkirin û piştê jî hêzên navbirî re biryar hatiye dan ku her jinek bê hicab bi 100 heya 300 hezar tûmen cezayê nextî bihê kirin. Ji aliyê din malbatên wan keçan seba hicabê bo navendên ewlehiyê tên gazîkirin û xwendin ji wan re tê qedexekirin. Herweha dixwazin werziş sibêzû ya jinan li dervey malê, seba heman pîrs, bihê rawestandî û roj bi roj biryarên tundtir ji hemû navendên ewlehî, olî, ragihandinên hikûmetî bi taybetî kanalên televizyonî û bigiştî desthilatdarên hikûmetî li ser jinan berdewam in.

Fitwayên melayan ku piştî ragihandinê raste rast dibin biryarên hikûmetî, destbikar bûna hêzên ewlehiyê bi tepeseriya jinan, ne bicih anîna biryar û erkên olî ye, belkî mebestên taybetî tede hene, ku bider nîve ji hewildanek din bo pîlanek siyasî di qalibê pîrsa civakî de. Ew pîlan ji rêde derxistina meşa pêla bihêz ya nerazîbûna xelkê ji şîweya îdarekirina welat a di çarçoveya berjewendiya giropek talançî û mirovkuj de, herweha daxwaza rewya ya xelkê a vejeriyana bo jiyane siroştî û dûr ji xurafat, derew, hevga li gel cîhanê û dîtina sê aliyên din ên xincî pêşiya xwe. Ew wastik jî bi çend awayan hatiye daxwaxirin û hê jî bi awayên cur bi cur didome.

Ji kesê veşartî nîve ku bi nizîkbûna ji salroja pêlên nerazîbûna giştî a xelkê Îranê li encama binav hîlbijartina Serokkomariya rejîmê de, weke baştirîn fersend ji xelkê azadîxwaz yê Îranê re, mifah jê hat standî û ew pêl heya niha jî zindî û weke ava bin kayê, bi şoreşek bihêz a nediyar tê zanîn, rejîm jî wê yekê bi gefek mezin û micit li ser xwe dizane.

Di rastî de rejîma Îranê seba karnameya reş a derbazbûya xwe li hember xelkê, tu hêviyek nemaye ku bi zimanê siyasî di warê pîrsên siyasî de bi diyalogê qenaet bi xelkê bîne. Lewma wê carê jî weke her car bi pîlanek din a bi navê pîrsa civakî li gor ola îslam û yasaya bîngehîn ya Komara Îslamî a Îranê, pîlanek din di xeyala xwe de, raçandiye.

Lê ewa ku herî girîng û balkêş e, ne ev e ku di salroja destpêka nerazîbûnan de, dîsan xelkê Îranê dê bikeve ser şeqaman û tirajîdyên sala derbazbûyî dê bihên dubare kirin yan na, belkî, tîrsa rejîmê jî wê rojê ye ku heya ew roj nizîk dibe, pêtir û xurttir organên hikûmetî bi menberên mizgevtan û hêzên çekdar û mirovkuj ve dihên memûrkirin ku bi futwaderkirin, gefxwarin, û her terze givaş û tepeseriyek ji jinan re bihê encamdan, heya ku xelkê xwaziyarê wekheviyê di navbera jin û mêran de, ku pîraniya xelkê Îranê pêk tîne, weke çata azadîxwazê civakê di refa pêşî ya wê bizava nerazîbûna de ne, bihên tûrekirin û kerb û kîna siyasî ya awis ji şoreşeke mezin ya siyasî, ber bi arasteyek din a bi navê civakî bibin û nerazîbûna wan jî di wî warî de, li gel xala Yasaya Bîngehîn a di warê hicaba jinan de bidin ber hev û bi bînpêkirina yasayê li gor dîtina Komara Îslamî bidin zanîn. Lewma di dîtina û xeyala desthilatdarên Komara Îslamî a Îranê , pîrsa hicaba jinan bi awayek xurttir ji caran, dê bikare bihêztirîn mijar be bo kêşme kêşm û aloziyek pir bandor ji civaka Îranê re, bo xwe derbazkirin ji wan rojên ku nemana desthilatdariya wan tê ber çavên wan.

Rejîma Tepeserkar A Îranê Yek Ji Deshilatên Herî Xirab E

Saziya Efûya Navnetewî rapora xwe a li dor bînpêkirina mafê mirovan di sala 2009'an de bilav kir. Li vê raporê de rejîma Îranê wek yek ji deshilatên herî xirab di warê bînpêkirina mafê mirovan de da nasîn. Wê saziyê sala 2009'an li Îranê de wek sala wêhşet û hovîtiyê binav kir.

Li gorî vê raporê li dirêjahiya salekê de aliyê kêma pênc hezar kes

hatine girtin. Bûyerên sala 2009'an li Îranê de, Îran kîre yek ji wan welatên ku herî zêde li ragihandinên giştî de bas li ser hate kirin. Li sala 2009'an de xelkê Îranê li dor ragihandina encamên dîsan nerazîbûna xwe bi awayekî aştîxwazane eyan kirin, lê hêzên rejîmê dest bi tepeseriya xelkê nerazî kirin.

Li Bajarê Serdeştê Pêşmergeyê Şoreşa 46 – 47'an Çû Ser Dilovaniya Xwe

Roja 2'ê Hezîrana 2010'an, Mela Salih Merûfiyan, pêşnimêjê gundê Baxîserdeşt û kesayetiyê welatparêzê vî deverê di yek ji nexweşxaneyên bajarê Mîyanduwanê de çû ser dilovaniya xwe.

Nûçegihaniya Kurdistanê dê ve

derheqê de ragihand, navhatî pêşmerge çaxê berxwedanê sala 46 – 47'ê bû. PDKÎ bi vî hêcetê behî û serxweşiyê ji malbat û kesûkarên Mela Salih dike.

Li Batmanê, Di Govenda Cegerxwîn De Raqisîm!

Konê Reş

Li ser daxwaziya şaredariya bajarê Batmanê (Êlihê), min di rojên 21-22-23 gulana 2010 an de, beşdarî di (Rojên wêjeya Kurdî) de kir. Ew rojên ku yekemîn care ji aliyê

şaredariya Batmanê ve, di bin navê (Yê ku Peyv Ji Ezman Daxist Erdê; Cegerxwîn) û (Di Edebiyata Kurdî ya kilasîk de Erka Ehmedê Xanî, Melayê Cizîrî û Feqiyê Teyran) hatin organîzekirin. Çalakiyên hersê rojan di salona Sînemaya Yilmaz Guney de hatin lidarxistin.

Di van hersê rojan de, di gel heval û hogiran; Osman Özçelîk, Arjen Arî, İrfan Babauglo, Lal lale, Kawa Nemir, H. Mem, Şefîq Beyaz, Zana Farçînî, Şewket Sîndî, Beyar Bavî, Merdan Newayî, Dilawer Zeraq, Berken Bereh, Ronî War, Şêxmûs Sefer, Şener Ozmen, Ferzan Şêr, Şêxmûs Kaya, Ehmed Kurdî, Salihê Silo, herdu keçên Cegerxwîn (Sûad û Selam) û mêvanê rûmetê romannivîsê Kurd Bavê Nazê, me di govenda Cegerxwîn, Ehmedê Xanî, Melayê Cizîrî û Feqiyê Teyran de dîlan gerand û bi germî em têde raqisîn..

Erê, sebareti hevalên beşdar, ez wan heval û hogiran mîna pêşmergeşî bajarê dibînim. Ez nivîsandina bi zimanê kurdî nişana mêraniyê dibînim. Erê mêranî yê.. Di bawerîya min de tev kesên ku bi kurdî dinivîsîn mîna pêşmergeşî bajarê e.. Erê, ne tenê pêşmergeşî yê serê çiyayan e.. Eger dîroka berxwedana me a hebûnê bi pêşmergeşî serê çiyayan û tîvinga wan hatibe parastin, îro roj, hebûna me, hewcedariya me a nû bi pênuş û xama pêşmergeşî bajara ye.. Bi pêşmergeşî bajara ye.. Ewên ku di bajarê de zimanê me diparêzin, berveberîyê di ber kultura me de dikin, bi zimanê me his û hasten xwe dertînin û dibêjin; Kurdîm, aşîxwazîm, welatê min Kurdistan e..

Di biwara hevdiîna wan heval û hogiran de spasîyên xwe pêşkêşî şaredariya bajarê Batmanê dikim. Fermo eve gotina ku min di salona Sînemaya Yilmaz Guney de gotiye:

Ev cihana xapînok, heta me jê xwe nas kir

Çibkim fêde nemaye, emrê xwe min xelas kir

Çima rastî dibêjim, li nav dîna bûme dîn Heta bimrim, ji nû ve xelk ê bêjin Cegerxwîn

Cegerxwînê dest zêrîn, Cegerxwînê ku bi sedan şagirt bi saya afirandinên wî fêrî xwendin û nivîsandina zimanê Kurdî bûn.. Cegerxwînê ku 60 salî xebat û bizav bi berdevamî di ber zimanê Kurdî de kir.. 60 salî di pêvajoyêke pîroz de liviya û xwe jê ne da alî.. Bi saya gel ew çêbû û bi saya wî şagirt çêbûn, di navbera vê hûnandinê de zimanê Kurdî pêşket û afirandinê cihê xwe di nav berhemê me de dît.

Ew pêvajoya ku ji rewsenbîran re bûye jêdereke bîngêhîn; tevî ku ez ne di wê bawerîyê de me ku, rojên derbasbûyî, rojên îroyîn û paşerojê li trazûya xwe xînin, lê sûdeya ku di serborîya Cegerxwîn de, ji xortan re heye, gelekî giring û pêwîste.

Wiha jî, ez ne bawerim ku rewsenbîrên Kurd wê karibin pêşkevin, biserkevin û tiştekî nû ji xwe re pêk bînin bêyî serborîya Cegerxwîn ya zengîn û bi sûde.

Belê, hêjî Cegerxwîn bi rewsenbîriya xwe ya jiyane, ewa taybetî pê, di nav me de amadeye. Navê wî, bi saya helbestên wî, ji nav gel nayê

ji bîrkirin. Ew helbestên ku rojên çetîn û dijar derbas kirin, û hêj jî di nav me de amade ne, wek ku ew nemirîye. Ne xasim dema ku em li gotineke Kurdî ya resen digerin, hingê em wê gotinê di nav helbestên wî de dibînin û bi taybetî, di nav helbestên wî ewên ku dengbîjan kirine stiran û li ser zarê her mirovekî Kurd in.

Cegerxwîn ji malbateke xizan, nezan û belengaz bû. Bavê wî cotkarekî Hesarî bû, ev gundê ku di destpêka çerxê 20 an de, cîgehê kuştin û berberîyê bû.

Di wî heyamî de, cehalet û nezanîyê konê xwe di ser Hesarê re vegirtibû, ji 20 gundên wê herêmê mirovekî xwendevan peyda nedibû ku nameyekê bixwîne..

Wî, ji Hesarê destpêkir û berê xwe da xwendina olî, di nav re xwe dît ku bê hemdî xwe ber bi hûnandina helbestê ve diçe û weha bi toreyî li pêşberî Melayê Cizîrî, Ehmedê Xanî, feqehê Teyran û Bateyî sekinî, destê xwe ser hev danî û ji pêmayê wan tûrikê xwe dagirt û bi dûv xwendina olî de li her 4 perçeyên welat geriya, êş û janên gelê xwe ji nêzîk ve naskirin... Dawî şaşîk û cibe avêtin rih kurkir, şortê Firansîzî li xwe kir û xwe berda sikak û kolanên Amûda şewitî, bang kir û got:

Kurdîno, merdîno, pir xweş e serxwîbûn Ew demên tar û teng ko me dîn vane çûn Dest bidin hev hemî pêşkevin em hemî Da biçin bo welat yan mirin yan felat

Hingê xelk di çarşîya Amûdê de lê kom bûn, dilê xwe pê şewitandin û ji hev re gotin: mîzekin Mele Şêxmûs dîn bûye? şaşka xwe avêtîye, riha xwe qusandîye, cibê xwe dirandîye û cilên gawiran li xwe kiriye û hinan digot: **Heyfa kurê bavên çî xortê bedew dînbûye!** Xwedê ney ne serê kesî...?!

Gelek lêkolîvan li dor helbestên Cegerxwîn rawestiyane, gelek ji wan pesnê wî dane ku ew tekane helbestvan bû di heyamekî de hat yê weke wî pir kêr bûn. Hem jî ku wî bi xurtî li tev deriyên toreyê daye û bi serbestî derbas bûye.. Ta pileyekê ku tê gotin: Cegerxwîn polîtîk û tore bi hev ve girêdane, tevî ku maye mîldarê hûnandina helbestê û tev his û hestên xwe di vê rêkê de xerc kirine û vê yekê hiştîye ku piraniya helbestên wî ta roja îro li ser zimana bin...

Erê, helbestvanê netewî Cegerxwîn bi berdevamî û bêrawestan, bi zimanê xwe yê netewî nivîsand.. Ji ziman û edebiyata gelê xwe re zimet kir û xwe berda nav tev bûyerên welat û welatîyên xwe. Wî, ji sala 1926 an bi helbsta **Pîra Torê** a li ser Alaqemşê destpêkir. Her heşt-neh dîwanên wî, li ser zîlana ferheng, gramêr, dîrok û erdnîgariya welat dizivirin.

Erê, dengê Cegerxwîn bi kovara Hawarê re derket, lê bêtir dengê wî bi saya hebûna feqê û melayên welatparêz di nav gel de belav bû. Ji ber ku ew gund bi gund, bajar bi bajar li welatê xwe digeriya û helbestên xwe digotin. Rewşenbîr û welatparêzên wê demê jî bi hezkirineke mezin li helbestên wî guhdarî dikirin û wiha ezber dikirin. Bi demê re helbestên wî ji hicrikên feq û melan derketin û di nav gel de belav bûn.. Gel jî, bi şîngêk bireh û bi hezkirineke mezin helbestên wî pejiandin, hambêz kirin, sazbandan kirin stran û mitirban kirin dûrkên govendan.

Ji rexekî din ve seyda helbestên evîndariyê jî nivîsîne, evîndariya wî jî bi du mijara ye. Yek evîndariya welatê wî ye û yek evîndariya wî a kesayeti ye, wek insan , wek mirov. Mijara diilketiya wî a pêşî welatê wî ye. Ew welatê ku di şîbhê keçekê an jinekê de aniye ber çavê xwe û helbest û sirûd li dor gotine. Mijara din evîna wî a kesayeti bixwe ye, hez kiriye, hez jina bedew û spehî kiriye..û wiha helbestên evîndariyê avêtine

ser..

Ew yek bû ji wan kesên sereke ku bi berhemên xwe kovara (Hawar) ê ya Mîr Celadet Alî Bedirxan dixemiland û ta rojên xwe yê dawî ma li rex welatîyên xwe bi tev kul, êş û xemên wan ve, hem jî, wî ji tev şoreşên Kurdan re helbest gîtine û rojekê pênuşa xwe nekîr bin xizmeta şêxekî olî an axayekî zordar, bi tenê pênuşa wî wek şûrê azadiyê bû di destê wî de, bi wî şûrî şer dikir ku xwe bighîne azadiyê.

Roja îro Cegerxwîn bûye wek stûnek zêrîn li ser zîlana helbesta kurdî û di her çar perçeyan de digere. Di wî heyamê xerab de, ew heyamê ku zimanê kurdî qedexa bû û kesî newêrîbû bi gota kurd û ereb an kurd û tirk birane, Cegerxwîn helbest bi kurdî afirand û bi mêranî û dengê bilind helbestên xwe di nav gel de gotin û belav kirin. Ta radeyekê ku gelek ji nexwendiyar helbestên wî ezber kirin û di civatan de gotin û dibêjin..

Ji rexekî din ve, Cegerxwîn şagirtêkî zîrek bû ji şagirtên şêx Ehmedê Cizîrî. Ev şagirt bû pîrek di navbera helbesta kilasîk û nû de, ango Cegerxwîn kevin û nû ye me bi heve girêdaye û di wiha girêdan de, rola wî zor mezin e di pêşketin û berdevamiya afirandina helbesta kurdî de.

Navdêrî û dengvedana navê Cegerxwîn, berî her tiştî li hûnandina helbestên wî û girêdayibûna wî bi nexweşî û kêşeya gelê wî ve, vedigere.. Di wî heyamê ku nezanî û cehaletê konê xwe di ser welatê me re vegirtibû wî helbestên xwe li ser şî û şadiya gelê xwe dihanan.. Cegerxwîn mîr bû, li tiştêkî ne pîrsî ne li mal ne li zarokan.. Kul û xemên wî gelê wî bû..

Xwe kiribû **weqîf ji gelê xwe**, anku weqfa Kurdan bû. Gereke Kurd jî weqfêkê bi navê wî ava bikin û di bin navê weqfa wî de dîwanên helbestvanên kurd çap bikin... Ji rexekî din ve; ji gelek hawan ve şerê wî dibû, di gel ku rewşa wî a aborî perîşan bû, çima bûye endamê partîyêke kurdî, çima xwe ji afirandina helbestan re vala nekiriye?! Li gor baweriyên min, di wî heyamê ku şerê Cegerxwîn bi tundî dihat kirin, ku ne ji hevalên wî yê wê rexistinê bana û bi taybetî mamoste Hemîdê Derwêş, Cegerxwîn nikarîbû berdevam kiriba.. Di vî warê de ez spasîyêke gerim ji mamoste Hemîdê Derwêş re pêşkêş dikim.

Di wî heyamî de gelek melayên hevalên wî hebûn, wan jî piş bi hûnandina helbestê dikir û dibe ku helbestên gelek ji wan jî helbestên Cegerxwîn bedewtir û spehîtir bûn, lê hem mêraniya Cegerxwîn û hem berdevamiya Cegerxwîn li bal wan nebû.. Mixabin gelek ji wan şerê wî jî dikir û belav dikirin ku Cegerxwîn kafire..!

Ji rexekî din ve, wek ku kurdan gotiye: Heçî berê gula zerê, Cegerxwîn berî tevayî hogirên xwe ji nîfşê Hawarê, bê rawestan di 60 salî de bi dûv gotina kurdî de geriya, piraniya heval û hogirên wî, ew rêk nebîrin serî, hin ji wan bi siyasetê daketin û hin li malên xwe rûniştin û hina ji tirsan ve herhemên xwe şewitandin.. Bi tenê Cegerxwîn xwe ji rêbaza ku dabû ser ne hat xwarê û bi mêranî li ser liviya.. Şek têde nîne ku Cegerxwîn ne di wî heyamî de ba, wiha nav û deng pê nediket.. Derfetin zêrîn jêre hatin, ji gelek rexan ve, wî jî bizanîbûn ew derfet bi kar anîn û sude ji wan girt.. Yek ji wan derfetan derketina kovara Hawarê û alîkariya Mîr Celadet Bedirxan bû.. Mir Celadet berhemên wî yê sereta di Hawarê de belav kirin û dîwana wî ya yekem di nav weşanên Hawarê de çap û belav kir..

Felsefeya Şahî û Dawetên Kurdî li Bakurê Kurdistana Îranê

Beşa 2

Mecid Cinîkanlo

Her wek me li beşa yekem ya gotara xwe de bas ji dîlanên Kurdî kir, dîlana Kurdî li rastî da xuyaker û nişanderê rastiya civaka Kurdî

ye. Çend salan berî niha li Herêma Îlamê, Kêlek hat peydakirin ku li ser wê Kêlê wênayê çend Kes an li ser bû ku li destê hevde dîlanê dikin û wisa tê texmînkirin ku dîroka wê Kêlê vedigere bo 20 Hezar Salî berî Zayînê.

Li serdemê Mad de, dîlanên Kurdî awayekî hemasî û neteweyî bi xwe girtin. Îro rojê neteweya Kurd wek pašmayiyên Madan, mîratgerê wan dîlanan in ku zêdetir bêhna jiyân û berxwedanê didin, berxwedan ji bo man û jiyânê!

Dîlana Kurdî bi piştevaniya çandî, olî û dîrokî hebûna xwe da îsbatkîrin. Her yek ji beşên dîlana Kurdî bi awayekê ne, ku mirov bi temaşeya wan dîlanan dizane ev dîlan, axaftin û şiroveya rûdaw û vegera wê bi awayê reqs û semayê ye.

Li reqs û dîlana Kurdî de tu tiştêk bi navê piropagandeya ji bo leşê mirov wate nade û bi gotinek dinê, reqsa Kurdî reqseke şehvanî nine û li rastî da reqseke rezmî ye.

Li dîlana Kurdî de jin û mêr dest li destê hev, ji bo armançê hevbeş û bi keyf û xweşî ji bo bûyereke siroştî dawet û dîlanê dikin.

Dîlan û dawetên olî li rastî da pareke din ji wan dawetên Kurdan pêk tînin. Li reqsa olî de ji ber vê yekê ku oldar ji bo xwedayê xwe rêz û hurmetê datînin, bi dawet û dîlana olî û destberdan ji mal û çîhana mirovan, li ramana xwe da ber bi esman û xwedayê xwe diçin, û bi vî awayî hemd û şukra xwedê dikin.

Mirov her li destpêka hebûna xwe de bi her awayekê rêz ji Xalîqê xwe girtiye û hertim cehd kiriye ku Xalîqê xwe razî bike, çimku xwedê bi madiyahê ve nayê girêdan û li ber vê yekê, mirov bi reqs û şahiyê xwe nêzikî xwedê kiriye û bi vî awayî rêz û hurmeta xwe bi Xalîqê xwe nişan daye.

Li Îrana kevnar de çend curên reqs û dawetan hebûne ku tenê ji bo razikirin û şukra xwedê bûne, ku em dikarin îşare bi reqsên wek: Şemnizm, Perîxanî, Zar û Horeyê bikin.

Li rastî de hemû ev reqs û şahiyane ji bilî şukra xwedê û gotina serpêhatiyân, bîranîna dîrok û rastiyan nav civaka Kurdî dane, ku bi awayên curbicur hatine çêkirin û mirovê Kurd bi vî awayî hêz û pitansiyêla pengorî li cestayê xwe da bi rêya dîlanê azad dike û bi vî awayî wek hêviyekê li nav xwe da pêk tîne, yan bi gotinek din dîlan û daweta Kurdî gotina hizreke zor kûr û wek hêviya nav civaka Kurdî de ye, û ev dîlanane yekbûna gelê Kurd didin xuyakirin. Li rastî da ev dîlan û şahiyên Kurdî bi komkirina mirovan li dora hev, li dirêjahiya dîrokê de, bûye sebebê azadîxwazî û wekhevîyê li nav civaka Kurdan de, û neteweya Kurd li dirêjahiya dîroka azadîxwazîya xwe de, hertim wek dawetên Kurdî li halê meşîyan û goherîne de bûne û ev yek bûye sebebê azadîxwazbûna Kurdan, ku îrorojê li Rojhilata Navîn de Kurd wek gelê herî azadîxwaz tînin naskirin.

Rîtm û nezma nav dawetên Kurdî de zêdetir bi wateya hevgirtîbûna neteweya Kurd e, û destmala destê binçopiyê wek sembola alaya Kurdan tê mêzekirin. Mirov bi giştî hez li azadiyê dikin û hertim cehdê dikin ku xwe li çengê bîndestiyê rizgar bikin, destmala destê serçopîya dîlanê ku sembola alaya Kurdan e, û ala xwe bi wateya serbixwebûna neteweyan e, bi wateya rizgarî ji çengê êxsîrî û dîl bûnê ye, ku hertim wek alaya Kurdan ku bi sala ye li çiyayên Kurdistanê bilind hatiye ragirtin û li rastî de destmala destê serçopîya dawetê, sembola nekevîna vê alaya pîroz e.

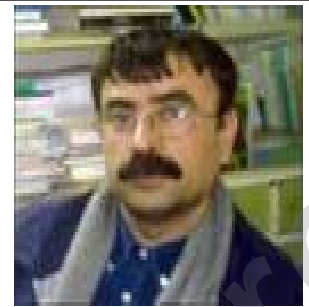
Serçopîya dîlanê li rîtmeke taybetî, rêberîya dîlanê dike û hemû endamên tîpa dîlanê tevî serçopiyê, yeketî û nezmê pêk tînin, ku ew yek bi wateya guhdana bi rêberiyê ye, bi awayekê ku Kurd li pey rêberên xwe xebat û têkoşînê dikin.

Bi awayê giştî dîlan û şahiyên Kurda bi giştî û herêma bakurê Kurdistana Îranê bi xasmanî, îrorojê û bi derbazbûna zeman awayekî berxwedaniyê bi xwe ve girtine, û zêdetir tê wateya hebûna neteweya Kurd, ku Kurd di her rewşekê de bin, bi birêvebirina wan şahiyân, dib ne deng û hawara neteweya xwe.

Xortên welatperwer ên Kurd bi birêvebirina wan dîlanan, hebûna xwe didin îsbatkîrin, û ji bo azadî û rizgariya ji destê zilm û zordariyê de diqirin û rihê berxwedaniyê di nav xwe de diafirînin.

Kaniya Helbestan

Di Şeva Min De Stêrek

Beşîrê Mele

Dilkêşa şevên dirêj bi êşin

Nalînê evîndaran dibêjin

Bizanîba çiqas rondik ji bo we

Di dilê çavên xwe de ez

dibrêjim

Felekê nîgar di dill de badaye

şuwîna we di çavê min de

xwiyaye

we jîna xwe kir goriya hişê kor

tovê işqa we veşîn û giyaye

li ber bejna weyî agirê bala

çar şemalan ronak ji we vedaye

hûnin Bilbila Gula perîşan

sitrana we li ber qehrê rijyaye

gula sipî lêv sor û dilî kal e

bê pêjnî axîn û qîr û hewar e

ne tenê Bêstûn Zagros Qendîl

kola

Afrodet e Nîsaba û Eştar e...

vê yarê xwe kuştî û dil dibê ka

bese Şêrîn mirî ev çi bazar e!

Barana lêv ternik hetî ber derî

ji xem rabe dilo aqil bik dar e

Sînemxan Bedirxan Bû Seroka Rûmetê Ya PEN'a KURD

Avesta - Keça Mîr Celadet Bedirxan, Sînemaxan Bedirxan, ji bo hîlbijartina wê weke Seroka Rûmetê ya Pena Kurd, nameyeke spasîyê ji serokê Penê Dr. Zerdeşt Haco re şand. Gelfî birêzan, Ev demek bû, li

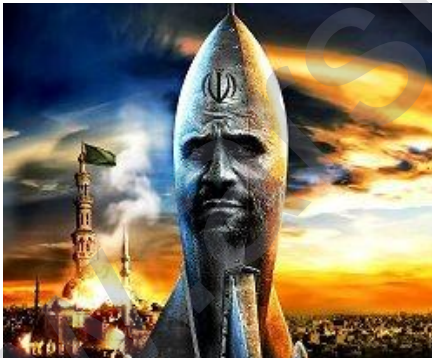

Stenbolê ji çokên xwe ameliyat bûm, û ji ber tendirustiya xwe min nekarî ez beşdarî kongreya we bibim. Ji bo vê biryara ku we di derbarê min de wergirtiye, ku ez bibim Seroka rûmetê ya Navenda Pena Kurd, ez gelekî spasî serkirdayeti, birêvebir û hemû endamên Navenda Pena Kurd dikim û ez bi şanazî vê biryara we dipejirînim û ji bo her karekî amadegiya xwe nişan didim.

Her wiha ez hemû birêvebirên ku di vê komîteya nû de hatine hîlbijartin, pîroz dikim û hêvîdarim di kar û bernamayan xwe yê nû de serkeftî bin...
li gel silavan: Sînemxan Bedirxan

Rejîma Îranê Bi Qasê Çêkirina Du Bombeyan Uraniyom Heye

Kanala Televîzyonî a CNN'ê ragihand ku lêkoler û lêgerên navikî dibêjin Îranê biqasê çêkirina du bombeyên navikî şewata Yraniyomê heye. Lêkuler û lêgeran berî wê ku Şewra Ewlekar a rêxistina navnetewî di derbarê pirogirama navikiya Îranê de

biryarê bide, wan destxistinên xwe belav kirine. Li gor heman raporê, "Barak Obama" Serokkomarê Amerîkayê li halê sepandina û ceza û zext û givaşan bo dewra nû ji tehrîman li dijî Îranê ye.

Lehî û Bagerê Emerîkaya Navîn Serûbin Kir

Ji ber lehî û bahoza tropîkal Agathayê li Emerîkaya Navîn, 142 kesan jiyana xwe ji dest da. Li paytexta Guatemalayê Guatemala Cîtiyê navenda riyeye bajêr bi temami rûxiya. Li dû bagerê li nawenda rê de kulîkek mezin hebû. Rayedaran diyar kir ku li sedema vê hezazê vedikolin.

Vîrosa Hicabê Li El Cezîre TV De Bû Sebebê Jidest Dana Pênc Pêşkêşvanên Wê

Pênc Pêşkêşvanên jin seba wê ku derheq şeweya li xwe kirina kincan diketne ber rexneyan, bihevê Elcezîre TV bi cih hêlan. Li gorî rojnameya Heyat, jinên ku li wir kar dikirin, li jêr zexta herî zêde a rêveberiya Elcezîreyê de bûn. Yek ji endamên Desteya Nivîskarên Elcezîreyê di gotûbêja tevî nûçegihaniya Feransayê de da zanîn ku arîşeya wan tenê li ser şeweya lixwekirinê nebûye, belkî kêşeya pênc şeş salî berî niha ye. Yek ji hevalên wan di vî warî de ragihandiyê ku rêveberiya Elcezîreyê daxwaz li wan kiribû ku xwe kêmîtin bixemilînin.

Hînkirina Muzîkê Li Xwendingehên Îranê De Hate Qedexekirin

Berpirsyarê navenda xwendegehên nedewletî li Îranê de, ragihand ku hînkirina muzîkê li xwendegehên di nav bazneya programên nefermî de qedexe ye. Li gorî nûçeya mlpera BBC, Elî Baqirzade, berpirsê

navenda Xwendegehên nedewletî li gotûbêjekê de ragihandiyê ku hekî xwendegehêk dewreyên hînkirina muzîkê birêve bibe, îmkana daxistina vê xwendegehê heye. Li Îranê de pitir ji 16 hezar xwendegehên dewletî hene ku nêzî 1.127.000 qutabî û xwendekar ders û waneya muzîkê dixwînin. Rêberê nîzama Îranê Elî Xamineyî, heyamekê berî niha ragihand ku muzîk bi vê şert û mercê serbest e ku tenê li xizmeta stranên şoreşvanî û her karekî din ê helal de be. Navbirî li dor avakirina Huneristaneke muzîkê ragihandiyê ku hînkirina muzîkê û pêşvebirina wê ji bo ciwanan tevî siyasetên Komara Îslamiya Îranê yek nagrin.

Sandî Taymz:

Jêrderyayiyên Îsraîlî Nêzî Îranê Bûn

Dewleta Îsraîlê jêrderyayiyên xwe li nêzî avên Kendawê cihgir dike. Li gorî nivîsandina weşana Sandî Taymz: jêrderyayî a ku jêre dibêjin Dolfîn, ji aliyê dewleta Almanyayê ve bi nîrxekî erzan bi Îsraîlê hatine

firotin û karnasên leşkerî dibêjin ku wan jêrderyayiyên hêz û şiyana navikî ji bona lédana derbeya duyemîn li hemberî êrîşên dijminan de hene.

Li gorî nivîsandina vê weşanê, ew biryar bona nişandana dijkiyaran li hemerî êrîşên ihtimalî yê muşekî ji aliyê Sûriyê, Îran û Hizbullahê hatiye girtin.

Efserekî hêza behrî a arteşa Îsraîlê ragihandiyê ku ew jêrderyayî dikarin heya 1500 KM jî armancên xwe bipêkên.